

december 2013

SamenKerk¹⁰

Uitgave van het Bisdom Haarlem - Amsterdam

Avanti: Houd moed!

pagina 6

**Kerstkatern:
Bij de dieren in de stal**

pagina 21

Zalig Kerstmis!

4

6

12

21

30

44

In dit nummer

“Ik voel mij gedragen.” Interview met Wim Peeters	4
Avanti: Houd moed!	6
“God te kunnen zien in ieder scheepsel.” Interview met Reinout.	8
Vaar naar het diepe en gooi je netten uit. Bijdrage van de bisschop.	10
Column ‘Bewoonster geeft licht’	12
Adventsactie 2013: De hoop van Kerstmis	14
Kerkengek: Mensen die God liefheeft	16
Kerstvaria	18
Getuigenis van Hoop: Sint Stefanus	20
Kerstkatern: Bij de dieren in de stal	21
Katholieke kunstenaars: de Andriessens	29
Kerstpuzzel	30
Van Onderop	32
Jongerenpagina's	34
Vermeldenswaard	36
Geroepen om te dienen	38
Pauselijke onderscheiding van prof. Van Wissen	40
In memoriam Mgr. Lescauwat	41
Uit de kroniek en agenda	42
Onbekende geschiedenis	43
Diakenwijding	44
Verslag van de DPC	45
Personalia	47
Kleurplaat	48

Colofon

Samen Kerk is het informatieblad binnen het Bisdom Haarlem - Amsterdam en verschijnt tienmaal per jaar nummer 10 jaargang nr. 38

Verantwoordelijke redactie:
Margot de Zeeuw,
Wim Peeters, hoofdredacteur

Redactieadres:
Samen Kerk
Postbus 1053,
2001 BB Haarlem
Telefoon: (023) 511 26 60
Faxnummer: (023) 511 26 59
Giro 43509
E-mail: pvermeer@bisdomhaarlem-amsterdam.nl
Internet: www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Medewerkers:
Marcel Poorthuis (Parels uit de Schattengrot)
Hein-Jan van Ogtrop (Kerkengek)
Floor Twisk (Onbekende Geschiedenis)
Stefan en Lisette van Aken (Huwelijk en Gezin)
Eleonora Hoekstra-Ros (Van Onderop)

Evert Veldman (Wereldwijd)
Mirjam Spruit - Borst (Catechese)
Berry Klaassens
Marius van der Knaap (Jongerenpagina's)

Abonnementsprijs:
€ 30,00 per jaar; buitenland: € 36,00 per jaar
Abonnementenadministratie: (023) 511 26 40

Advertenties:
Borgerpark Media
Postbus 8027
6060 AA Posterholt
Telefoon: (0475) 711 362
E-mail: info@borgerparkmedia.nl
www.borgerparkmedia.nl

Vormgeving/technische realisatie:
Novente vormgevers, Lunteren

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming worden overgenomen. Van sommige teksten en illustraties is de herkomst niet te achterhalen. Verantwoordelijken kunnen reageren via bovenstaand adres.

Zalig Kerstmis

Dit redactioneel is vrijwel ‘de laatste hand’ die wij aan dit Kerstnummer leggen. Het is een dubbeldik nummer geworden en nog konden we – helaas - niet alles vertellen. Die overvloed aan verhalen maakt in ieder geval één ding duidelijk: in ons bisdom zetten heel veel mensen zich op de een of andere manier in voor hun –én onze – Kerk en voor andere mensen. In dit Kerstnummer stellen wij er een aantal aan u voor, zoals Anita Witte, die vrijwilliger is in een hospice en de vrijwilligers van de Adventsactie.

Natuurlijk besteden we aandacht aan het Ad Limina-bezoek van de bisschoppen, hoewel we in verband met de productietijd van Samen Kerk ons wat moesten beperken.

Hoe houd je moed en vertrouwen als je een levensbedreigende ziekte hebt? Die vraag legde Margot de Zeeuw Samen Kerk hoofdredacteur Wim Peeters voor. Op Witte Donderdag hoorde hij dat hij acute leukemie heeft. Een turbulente periode volgde, waarin Wim zich gedragen voelde door de mensen om hem heen.

De redactie van Samen Kerk heeft zich voor het Kerstkatern laten inspireren door de dieren uit de kerststal, hoewel sommigen dat wel wat ruim hebben geïnterpreteerd: de kerststaldieren hebben gezelschap gekregen van een zorgzame spin en een energiek konijn.

Ten slotte uw speciale aandacht voor onze gewaardeerde medewerkster Eleonora Hoekstra. De afgelopen jaren heeft zij voor ons de rubriek Van Onderop verzorgd. Toegewijd en consciëntieus las zij de parochiebladen en maakte daarvan iedere maand een mooie bloemlezing. Altijd op tijd en vaak voorzien van tips voor artikelen, waarvoor wij als vrijwillige redactie eigenlijk zelden tijd hadden! In dit nummer leest u voor de allerlaatste keer een ‘Van Onderop’ van Eleonora. Ze gaat genieten van haar kleinkind en meer vrije tijd. De redactie neemt uiteraard ook persoonlijk afscheid van haar, maar ook op deze plaats een welgemeend ‘dank je wel’ voor die jarenlange, vanzelfsprekende inzet!

Wij wensen u een Zalig Kerstmis!

Redactie Samen Kerk

Nieuwjaarsreceptie

De nieuwjaarsreceptie wordt gehouden op vrijdag 10 januari van 16.30 uur tot 19.00 uur in het Bisschopshuis, Nieuwe Gracht 80, Haarlem. U bent van harte welkom.

In mei 2015 gaan we met het bisdom op bedevaart naar Rome. Gaat u ook mee? Meer informatie volgt in januari via uw parochie.

Wim Peeters:

“Ik voel mij gedragen”

Op 28 maart jl. kreeg Samen Kerk-hoofdredacteur Wim Peeters te horen dat hij acute leukemie heeft. Het was Witte Donderdag, de dag van het Laatste Avondmaal. Wim moest onmiddellijk starten met de behandelingen, want de situatie was acuut: hij had nog slechts een paar weken te leven. Zo begon hij de dag na Pasen aan een zware periode van chemokuren én een beenmergtransplantatie. Inmiddels maakt hij weer voorzichtig plannen. Margot de Zeeuw sprak met hem over afhankelijkheid, het huwelijk en de kracht van een gemeenschap.

“Op Witte Donderdag hoorden we de diagnose: acute leukemie. Natuurlijk was ik in eerste instantie helemaal ondersteboven: mijn perspectief was opeens beperkt tot een maand of twee. Ik heb meteen dezelfde dag gebiecht en de Communie ontvangen. Toen kwam er een grote rust over me.”

“Mijn vrouw en ik hebben een groot gezin en we hebben het altijd heel goed gehad met elkaar. Er waren nooit grote problemen en we voelden ons echt ontzien. Nu had ik opeens iets wat echt serieus was en ik moest een manier vinden om daarmee om te gaan. Op Goede Vrijdag nam ik mij voor om iedere dag van mijn ziekte op te dragen aan de mensen om mij heen, zoals mijn kinderen en kleinkinderen, mijn familie, collega's, de redactie van Samen Kerk... Daarmee zou iedere dag dan een eigen 'thema' krijgen en zou het die dag niet alleen over mij en mijn ziekte gaan. De intenties zouden me dwingen los te komen van mijn situatie en me helpen om gelijkmatig te blijven en niet te vervallen in angst, wanhoop, depressie of boosheid.”

Eeuwigheid

“Mijn vrouw deed mee met het kiezen en bidden van de intenties en het heeft ons inderdaad geholpen. Door te bidden voor anderen, realiseerden we ons iedere dag dat de wereld groter is dan mijn ziekte. Ik dacht steeds:

‘Het gaat om hier en nu, ik ben blij met deze dag, ik draag hem op aan iemand voor wie ik wil bidden en ik ben benieuwd wat de dag mij zal brengen’. Ik leefde het leven bij de dag en was dankbaar voor iedere dag die ik geschonken kreeg. Het ‘nu’ is onze link met de eeuwigheid: het verleden is geweest, de toekomst is er nog niet, maar het heden is er altijd. Dat was een troostrijke gedachte.”

“Dankzij de intenties en het leven ‘bij de dag’ werd het op een bepaalde manier een mooie periode, zeker ook voor ons samen als echtpaar. We zijn nog meer naar elkaar toe gegroeid en ik heb nog veel dieper kunnen

“We kunnen het niet alleen; we zijn als mens fundamenteel afhankelijk.”

ervaren wat voor groot geschenk je bij het huwelijk hebt gekregen. Na verloop van tijd krijgt je relatie iets vanzelfsprekends, maar als je zo behoeftig wordt, waardeer je veel meer dat je aan elkaar gegeven bent. Ik heb nu veel dieper ervaren dat een huwelijksband weliswaar vanzelfsprekend voelt, maar dat hij niet van jezelf is: je denkt als jongen dat je een meisje verovert

en dat je zelf een keuze maakt, maar in feite maak je jezelf klaar om de ander te ontvangen als levenspartner. Je bent elkaar gegeven. Mijn vrouw was in eerste instantie natuurlijk ook heel verdrietig, maar na die eerste donkere nacht heeft ze besloten zich helemaal dienstbaar te maken aan mijn herstel en dat doet ze ook. Dat nieuwe besef van het huwelijk, dit diepe besef van de aanwezigheid van een levensgezel die er onvoorwaardelijk voor mij is, heeft mij de afgelopen maanden overeind gehouden.”

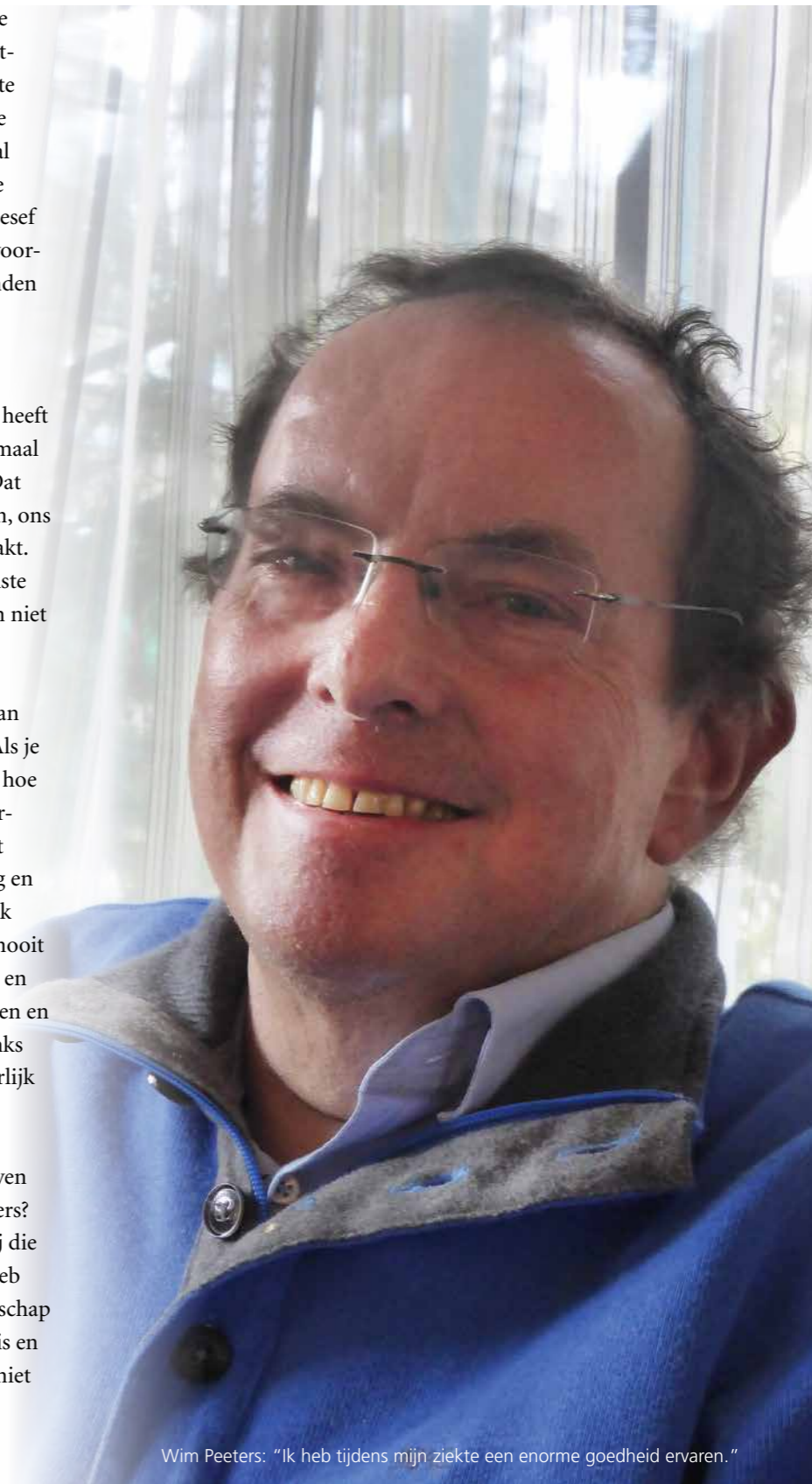
Afhankelijkheid

“Het diepe besef dat mij een levensgezel is gegeven, heeft me ook doen realiseren dat je het als mens niet allemaal alleen kunt, dat je fundamenteel afhankelijk bent. Dat heeft te maken met onze staat als mens. Ons bestaan, ons leven, is ons gegeven; we zijn ‘schepsel’ en onvolmaakt. We maken fouten, zijn zelf niet in staat altijd het juiste te doen. Dat besef werkt heel bevrijdend: we hoeven niet volmaakt te zijn, we mogen menselijk zijn.”

“Als je zo ziek wordt als ik was, kun je niet anders dan je overgeven en jezelf toevertrouwen aan anderen. Als je dat doet, zie je hoeveel liefde er is onder mensen en hoe ze voor elkaar zorgen als het nodig is. Ik ben bijvoorbeeld diep onder de indruk van de verpleging in het ziekenhuis waar ik wekenlang heb gelegen, hun zorg en toewijding waren een echte eye-opener. Ook merk ik hoeveel mensen voor mij bidden: zelfs mensen die nooit meer in de kerk komen, steken kaarsjes voor mij op en bidden voor me. Ik heb een enorme goedheid ervaren en daardoor heb ik me diep verbonden gevoeld, ondanks het feit dat ik weken geïsoleerd moest leven en letterlijk van de buitenwereld werd afgesloten.”

“In het Nieuwe Testament vraagt Jezus op een gegeven moment ‘Wie is mijn moeder? Wie zijn mijn broeders? ... Mijn broeder, mijn zuster en mijn moeder zijn zij die de wil volbrengen van mijn Vader in de hemel.’ Ik heb nu heel diep ervaren dat je als mens bij een gemeenschap hoort, een gemeenschap die je draagt als het nodig is en waaraan je jezelf kunt toevertrouwen als je het zelf niet meer kunt.” <

Interview: Margot de Zeeuw

Wim Peeters: “Ik heb tijdens mijn ziekte een enorme goedheid ervaren.”

Nederlandse bisschoppen geïnspireerd en bemoedigd

Avanti: Houd moed!

Zelfs het NOS-journaal besteedde er aandacht aan: het Ad Limina-bezoek van de Nederlandse bisschoppen aan Rome én natuurlijk aan paus Franciscus. Als dit Kerstnummer van Samen Kerk naar de drukker gaat, is de brief die bisschop Punt schrijft over het bezoek, nog niet gereed. We moeten het voor dit moment dus nog even doen met de foto's en een korte impressie.

“Het was een ontspannen en vruchtbare week.” Zo vat kanselier Eric Fennis het Ad Limina-bezoek van de bisschoppen samen. Hoogtepunt was natuurlijk het gesprek met paus Franciscus op maandag 2 december: in plaats van een toespraak voor te lezen, koos de paus voor een kringgesprek met de Nederlandse bisschoppen. Hij schuwde moeilijke thema's als het seksueel misbruik niet en hij daagde de bisschoppen uit kenbaar te maken van waaruit zij spiritueel leven. Het was een open en bemoedigend gesprek, waar de bisschoppen zichtbaar gesterkt uit terug kwamen.

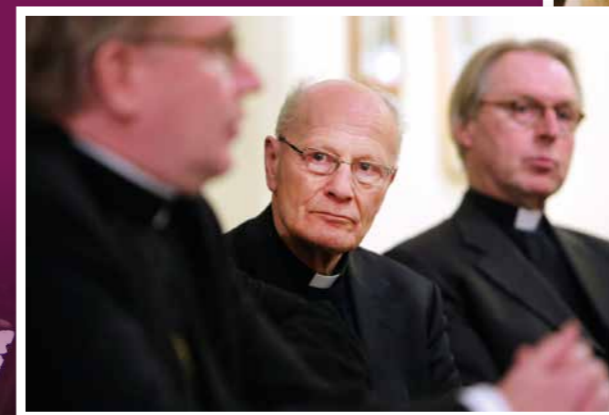
De paus liet herhaaldelijk het woord *avanti* vallen. Kardinaal Eijk: “Dit Italiaanse woord betekent: ga verder, ga vooruit, houd goede moed, laat je niet kisten, laat je niet ontmoedigen. *Avanti* betekent ook: neem nu je verantwoordelijkheid. Wij moeten niet terugkijken naar de rijkdommen die we in een recent verleden hadden.”

De daarop volgende dagen bezochten de bisschoppen diverse congregaties, maar was er ook ruimte voor andere zaken: Mgr. Hurkmans van het bisdom Den Bosch speelde bijvoorbeeld voor Zwarte Piet en had

voor alle collega-bisschoppen een cadeautje namens Sinterklaas.

Mgr. Punt werd door RKK geïnterviewd. Hij vertelde over het ‘Franciscus-effect’: het feit dat paus Franciscus veel mensen lijkt te inspireren en daardoor wereldwijd veel aandacht krijgt. De bisschop vertelde dat de paus zich bewust is van dit effect en dat hij de bisschoppen aanspoorde er gebruik van te maken.

Veel mensen uit ons bisdom zijn natuurlijk benieuwd naar wat er verder besproken is in Rome, met de paus uiteraard, maar ook met de diverse vertegenwoordigers van de Romeinse curie. Mgr. Punt schrijft daarover een brief, die tegen de tijd dat Samen Kerk verschijnt, is gepubliceerd. Het lukte niet meer de tekst op te nemen in dit Kerstnummer. Verder kunt u veel informatie en foto's vinden op de website van het bisdom: >> www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl en op de site van Mgr. Hendriks: >> www.arsacal.nl De toespraak van de paus voor de Nederlandse bisschoppen kunt u nalezen op de website van Katholiek Nederland: >> www.rkk.nl Daar vindt u ook een aantal filmpjes met interviews – onder andere met Mgr. Punt en Mgr. Hendriks. <

“God te kunnen zien in ieder schepsel”

Derde ontmoetingsdag voor nieuwe katholieken in Heiloo

Op zaterdag 21 september jl. vond voor de derde keer een ontmoetingsdag voor nieuwe katholieken plaats in ons bisdom, in Heiloo. Eén van deze nieuwe katholieken is Reinout (55) uit Haarlem. Hij is getrouwd en heeft een dochter. Hieronder vertelt hij over zijn weg tot de katholieke Kerk en de keuze om katholiek te worden. Dit was het resultaat van een lang proces, dat zijn afronding vond in 2011.

‘Hulper’

Reinout groeide op in een familie, waarvan de leden tot verschillende kerkgenootschappen behoren. Zij behoorden deels tot de rooms-katholieke Kerk, de Gereformeerde kerk en de Anglicaanse kerk. Of ze waren Nederlands Hervormd en, zoals de moeder van Reinout, lid van de Christengemeenschap, waarin ook Reinout en zijn zusje zijn gedoopt. Eens in de twee weken ging het gezin naar een kapel in Bussum, waar een kinderdienst werd gehouden in een plechtige en devote sfeer. Reinout zegt over zichzelf in die tijd: “Als kleuter had ik het volgens mijn familie vaak en graag over engelen en vertelde ik een paar keer, zo hoorde ik pas later, dat ik een vriendschap had met ‘Hulper’. Misschien een denkbeeldig vriendje, maar misschien ook wel mijn Engelbewaarder, wie zal het zeggen.”

Het voorportaal van de kerk

Als kind ging Reinout mee op reis naar Italië en Engeland, maar vooral naar Frankrijk. Het bezoeken van interessante kerken was een vast onderdeel daarvan. Zijn moeder (lerares kunstgeschiedenis), zijn vader (kunstschilder) en een tante vertelden hem en zijn zusje van alles over deze kerken. Ze bewonderden de architectuur, het beeldhouwwerk en de gebrandschilderde ramen. Tot het moment dat er in een kerk een Mis of andere viering

begon, dan gingen ze snel naar buiten om niet te storen. Reinout: “De eerste keer dat ik dat meemaakte, was ik een beetje verbaasd, ik zag een kathedraal alleen als een fantastisch bouwwerk. Zo stond ik dikwijls, letterlijk en figuurlijk, te wachten in het voorportaal van de kerk.”

Geboorte van een dochter

De doorslag voor Reinout om zijn geloof te willen verdiepen en te versterken, was de geboorte van zijn dochter: “De vraag is immers: hoe geef je het geloof door, hoe help je een kind zijn of haar geloof te bewaren?” Reinout en zijn vrouw, die lid is van de PKN (Protestantse Kerk Nederland), besloten hun dochter te dopen in het Dorpskerkje van Durgerdam. Hij ging

in die tijd al regelmatig mee naar de Protestantse kerk in Haarlem-Noord.

Op zoek naar het mysterie

Maar Reinout zocht verder: “Omdat ik als kind opgevoed was met een kerk waarin de sacramenten een centrale plaats innamen, begon ik het ontbreken daarvan als een gemis te ervaren. Natuurlijk waardeerde ik de bijbeluitleg, de lessen en vermaningen en het zingen en de gezamenlijke geloofsbelijdenis. Waar was dat mysterie gebleven? De nadruk lag wat mij betreft te veel op het maatschappelijke en het psychologische. De Christengemeenschap, de kerk van mijn kindertijd, voelde ook niet als een optie.”

Katholieke ziel

Reinouts zoektocht ging verder richting de katholieke Kerk: “Gaandeweg ontdekte ik steeds duidelijker een soort van katholieke ziel. In 2000 staken mijn vrouw en ik, op haar initiatief, in de kerk van Onze Lieve Vrouw Sterre der Zee in Maastricht, ons eerste kaarsje aan voor een voorspoedige geboorte van ons kind.”

Hij schafte ook bij een antiquariaat een mooi oud missaaltje aan. Tevens ontdekte hij op de wekkerradio de middengolfzender Radio Maria met programma's over catechese en waar het getijdengebed en de rozenkrans werden gebeden. Reinout vertelt: “Het leidde tot een nieuwe beleving van het geloof, niet alleen met mijn verstand, maar ook met mijn ziel en mijn lichaam. Ik was blij met deze eeuwenlang bewaarde rijkdom van het geloof, de traditie, de gebeden kortom alles wat erbij hoort. Ik wilde niet langer in dat portaal van een kathedraal staan, ik wilde aan de kerk deelnemen, het geloof vieren en zelf uiting kunnen geven aan mijn dankbaarheid voor alle goede en onverwachte dingen in mijn leven.”

Eindelijk katholiek

In juni 2011 meldde Reinout zich bij de pastorie van de Adelbertuskerk in Haarlem-Noord en gaf aan toe te willen treden tot de katholieke Kerk. Binnen deze parochie is Reinout op zijn vormsel en doopsel voorbereid (zijn doop als kind werd niet erkend). Op 28 augustus 2011 werd hij in een mooie en feestelijke Eucharistieviering katholiek. Zijn vrouw en dochter zaten op de eerste rij. Reinout: “Het Doopsel, het Vormsel en de Eerste Communie, de laatste onder twee gedaanten, heb ik in dankbaarheid ontvangen. Het was een indrukwekkende ervaring, vooral de zalving van mijn handen was voor mij onvergetelijk.”

Actie en contemplatie

Inmiddels is Reinout volop opgenomen en geïntegreerd in de parochie. Hij is af en toe acoliet en indien nodig lector in de vieringen. Het heeft hem de nodige uren studie en voorbereiding gekost om dit goed te kunnen doen. Daarnaast staat hij het parochiebestuur op permanente basis bij. Dat betekent dat hij sinds een aantal maanden deelneemt aan de bestuursvergaderingen.

Tenslotte komt hij terug op het gebed: “Als waardevol heb ik ervaren de vele gebeden die de Katholieke kerk rijk is. Het *Onze Vader* kende ik natuurlijk al, maar daarnaast bid ik nu nog acht andere, dagelijkse gebeden. Vooral de gebeden van de rozenkrans waren voor mij een grote ontdekking. Al deze gebeden voel ik als een blijvende schat, die ik altijd bij mij heb, om kracht uit te putten. De bijbehorende ‘meditaties’ stellen mij beter in staat om niet mijn

eigen doelen na te streven, maar mij ontvankelijker te maken voor de wil van God.

Hierbij gaat het soms om grote, maar vaker om kleine dingen. Vaak in het contact met andere mensen of bij het bidden voor mensen in moeilijke omstandigheden. Het helpt mij bijvoorbeeld meer begrip te hebben voor afwijkende zienswijzen, bepaalde onaangenaamheden te accepteren, niet ongeduldig te worden, rustig naar iemand te luisteren, niet te oordelen, zo nodig hulp aan te bieden, mij zo min mogelijk te laten leiden door persoonlijke gevoelens van sympathie of antipathie. Om God te kunnen zien in ieder schepsel.” <

Foto door Jos Hoeboer, Haarlem

Kort geleden zijn voor ons bisdom vier diakens gewijd en hebben twee catechisten hun zending ontvangen. De homilie van de bisschop past goed bij de Kerstgedachte. Daarom publiceren we in dit nummer een iets verkorte versie.

Vaar naar het diepe en gooi je netten uit...

Een groot theoloog heeft ooit gezegd: “De kerk bestaat door de zending, zoals het vuur bestaat door te branden”. Een kerk die teveel met zichzelf bezig is zal verkommeren. De huidige paus hamert daar steeds weer op en ook Christus zelf blijft mensen roepen om Hem te volgen en op weg te gaan om te verkondigen, te helen, te redden en zielen te winnen voor God. Maar aan roeping gaat iets vooraf. Het is nog nooit gebeurd dat iemand geroepen werd die lauw was of onverschillig. Daar vindt de Geest geen toegang. Er moet tenminste een innerlijke onrust zijn, een eerlijk zoeken naar waarheid, naar gerechtigheid, een grondverlangen naar God. We zien het overal in de Bijbel.

Zacheus was een tollenaar, een corrupte belastingambtenaar, maar niet tevreden met zichzelf. Hij klom in de boom van zijn verlangen, zoals de paus het zo mooi formuleert, om Jezus alleen maar te zien. Daar kon de Heer iets mee. Paulus was vol ijver op weg naar Damascus om christenen in de boeien te slaan. Zijn missie was kwaad, maar zijn ijver oprecht. Genoeg voor de Heer om in zijn leven binnen te treden en het volledig om te vormen. Gods roeping is nooit een soort algemene oproep aan de massa, zoals politici of leiders van mensen doen. Nee, Hij heeft ons gemaakt. Hij kent ons van eeuwigheid af en kijkt naar ieder van ons met oneindige liefde. Hij roept altijd bij naam. “Zacheus, kom naar beneden...” Saul, waarom vervolg je Mij? “Martha, wat maakt je je druk om veel dingen...” Soms komt de roeping heel vroeg, zoals bij de jonge Samuel die zijn naam hoort roepen, maar niet weet dat het de Heer is. Soms komt de roep heel laat, zoals bij Mozes, die ongeveer 80 jaar oud was en eerst 40 jaar in de woestijn moest verblijven voordat hij rijp was voor z’n roeping en zending.

Licht in de duisternis

En als je je geroepen weet om te werken in de wijngaard van de Heer, wat moet je dan doen? Ook daarop geeft de Schrift een antwoord. Laat je leiden door het woord van de Heer dat tot je komt door de kerk en door het evangelie. “Vaar naar het diepe en gooi je netten uit”, luidt de opdracht van Jezus aan Petrus en de anderen. Het diepe is de plaats waar weinig licht meer doordringt. Zo zijn ook wij geroepen om allereerst naar het diepe te varen, naar de plaatsen waar mensen in duisternis zitten, in vertwijfeling en zonde, maar ook in materiële armoede en nood. Daar vang je het meest, want daar ligt het hart van de Heer. Straks met Kerstmis vieren we dat Hij dat zelf heeft waargemaakt door te komen in de armoede van een stal. In diepe nood is de ontvankelijkheid voor het woord van God vaak groter. Juist wie beseft dat hij in de duisternis is, gaat op zoek naar het licht. Wie denkt in het licht te zijn, kan zich vergissen en vervallen in zelfgenoegzaamheid. Zoals iemand ooit zei: “Het is een christelijk werk om heidenen te bekeren, maar het is een heidens werk om christenen te bekeren”.

Je zult in je ambt en zending ontvankelijkheid ontmoeten, maar ook weerstand. Zo was het ook bij de Heer. Je zult mensen treffen die onverschillig zijn voor Gods belofte. Dat is de moeilijkste categorie. Of mensen die wel willen geloven, maar niet kunnen. Ga met hen op weg. De Heer zal wel

“Vaar naar het diepe en gooi je netten uit”, luidt de opdracht van Jezus aan Petrus en de anderen.

Schilderij uit ong. 1308 van Duccio di Buoninsegna, ‘De roeping van Petrus en Andreas’.

komen op Zijn tijd. Maar er zijn ook mensen die eigenlijk wel kunnen geloven, maar niet willen. Ook dat bestaat. De schrijver en atheïst Aldous Huxley zei ooit: “Ik denk dat God een illusie is, omdat ik niet wil dat Hij echt bestaat”. Voltaire bekende ongeveer hetzelfde en schreef: “Toen ik onkuis begon te leven, ben ik gestopt met geloven”.

Ik herinner me dat een jongen in een jeugdgroep er eens uit flapte: “Ik geloof wel in God, maar eigenlijk zou ik liever niet geloven”. Hij had een beeld van God als iemand die veel leuke dingen tegenhoudt. Ik denk dat onbewust veel mensen zo’n gevoel hebben. Het is onze taak om dit beeld te corrigeren. Vertel de mensen wie ze zijn, hun waardigheid als kinderen van God en erfgenamen van het Koninkrijk. Vertel wie God is: Een Vader die met eeuwige liefde op hen wacht. Een God die mens geworden is om onze lasten te dragen en onze zonden te vergeven als we ze eerlijk berouwen. Die voor ons een weg gebaad heeft naar de hemel. Laat mensen de kracht en vreugde van dit geloof voelen. Dan pas zullen ze in staat zijn ook de leer en moraal die daarmee onverbreekelijk samenhangt te begrijpen en te aanvaarden.

De velden staan wit van de oogst

Soms zul je geconfronteerd worden met grote verwachtingen. Toen ik zelf pas gewijd was, werd ik eens uitgenodigd om te praten met enkele tieners met geloofsvragen. Toen ik daar kwam, bleek er tot mijn schrik een groep van zo’n 12 jongeren in een grote kring te zitten, terwijl tussen de schuifdeuren een soort tribune gemaakt was

waar de ouders op zaten. Ze dachten waarschijnlijk: ‘Nu hebben we een nieuwe jonge kapelaan en die zal het ze wel eens goed vertellen’. Zo van: ‘Bekeert u ze maar, wel graag voor tien uur vanavond’. Je doet maar een schietgebedje en begint. Het diepe kan alle mogelijke vormen aannemen, maar laat je door niets weerhouden om daar je netten uit te werpen. Toen de apostelen dat deden, waren de netten zo vol dat ze scheurden. Dat staat er niet voor niets. Ook onze netten zullen af en toe scheuren. Sommige vissen zullen er weer uit willen. Soms is het net van de kerk te zwak, te menselijk, om de grote vangst te kunnen vasthouden. Dat beleven we in zekere zin in onze tijd. Tegelijk staan de velden wit van de oogst. Er gebeurt zoveel in deze wereld dat mensen hun aardse zekerheden beginnen te verliezen. Sommigen vluchten in schijnzekerheden van volk, ras, natie. Anderen trekken zich terug in de geborgenheid van een kleine privé wereld en proberen die grote dreigende wereld met al z’n problemen en rampen buiten te sluiten. Dat is niet de weg van Christus. Treed alles onbevreesd tegemoet, vanuit de goddelijke kracht die je in je draagt en het vaste geloof dat de Heer in en door alles werkt en komt op Zijn tijd, in ons eigen leven en in de wereld. Dat vieren we met Kerstmis. Augustinus heeft die levenshouding misschien het mooiste geformuleerd. Hij schreef: “Vertrouw het verleden toe aan Gods barmhartigheid, het heden aan zijn liefde en de toekomst aan zijn voorzienigheid”. <

Jozef Marianus Punt
Bisschop van Haarlem – Amsterdam

‘Ik ben het licht van de wereld.
Wie Mij volgt, gaat zijn weg
niet in de duisternis, maar zal het
ware levenslicht bezitten.’
(Joh. 8-15)

Bewoonster geeft licht...

Een ruim huis in het hart van Middenbeemster in de prachtige Beemsterpolder, dat is het Hospice Thuis van Leeghwater. Het hospice is een warm thuis voor iedereen die zorg nodig heeft in de laatste levensfase, ongeacht woonplaats, achtergrond of levensovertuiging. Tachtig vrijwilligers zetten zich met hart en ziel in om de zorg zoveel mogelijk af te stemmen op de wensen van de bewoners en hun naasten. Sinds twee jaar werkt Anita Witte er een dagdeel per week als vrijwilliger palliatieve zorg. Zo komt in aanraking met verdrietige en moeilijke gebeurtenissen, maar ook met blije, ontroerende en onvergetelijke momenten die zij graag met u wil delen.

“Het is december, voor sommigen van ons een moeilijke maand, voor anderen de gezelligste maand van het jaar. Licht speelt in deze periode een grote rol. Licht om te kunnen werken, maar ook om te ontspannen tijdens de donkere uren. Soms zien we de ogen van de bewoners oplichten door een klein gebaar. Vaak zien we familie en vrienden een zucht van verlichting slaken als zij merken dat hun dierbare in goede handen is en hun zorg wordt meegedragen.

Ook in praktische zin speelt licht in het hospice een rol. Als de grote kaars in de hal brandt, weten we dat een bewoner is overleden. Kaarsjes in de huiskamer betekenen gezelligheid en sfeer. In de christelijke traditie is licht een belangrijk begrip. Zo staat duisternis in de christelijke traditie symbool voor de dood en licht voor het leven en de Verrijzenis. In de weken voor Kerstmis, als de natuur haar meest doodse, duistere kant presenteert, zien de gelovigen Christus, Licht van de Wereld, dichter-

bij komen. Het besef groeit dat uiteindelijk niet de dood, maar het leven zal overwinnen. Deze overtuiging geeft velen steun en troost en soms de bewoners de onmetelijk kracht om de natuur haar gang te laten gaan.

Mevrouw Mulder heeft een groot deel van het jaar doorgebracht in het hospice, op haar geheel eigenwijze. Ze leek uit te kijken naar het Licht. Misschien juist daarom vond ze dat het licht in de hal wel wat minder fel mocht, het licht in de huiskamer wat knusser. Ze wilde geen bloemen bij haar afscheid en heeft de kerkcollecte van haar uitvaart bestemd voor het hospice. Ik had dienst toen haar dochter en schoonzoon de opbrengst kwamen brengen. Of er, haar wens indachtig, van dit geld een lichtpunt aangeschaft kon worden voor de huiskamer, om de boel wat gezelliger te maken. Als je daarvan geen lichtjes in je ogen krijgt...” <

Anita Witte

De hoop van Kerstmis

De Advent is voor de meesten van ons een periode vol verwachting en vol voorbereidingen. We hopen op een mooi kerstfeest en een gezellig samenzijn met familie en vrienden. Het is ook de periode waarin we wat meer stil staan bij grote onderwerpen als hoop op een rechtvaardige samenleving en vrede voor alle mensen. Hoop die we ook anderen van harte gunnen!

De afgelopen maanden heb ik voor de Adventsactie 2013 talloze mensen gesproken vanuit de hele wereld. Ze hebben me diep geraakt. Zo vertelden ze over de hopeloze situatie van gevangenen in Congo, over moeders zonder kraamhulp in Kameroen en over kind prostituties in de Filipijnen. Op onze website www.adventsactie.nl kunt u hun verhalen lezen én kunt u hen de helpende hand reiken.

Onder het motto 'Groot denken, klein doen' ondersteunen we met Adventsactie dit jaar tien kleine projecten met lokaal draagvlak. Voor die projecten en vooral ook voor de mensen erachter, wil ik graag uw aandacht vragen, juist in deze weken voorafgaand aan Kerstmis. Met uw steun aan Adventsactie laat u zien dat we in Nederland nog altijd solidair zijn met anderen, ondanks alle bezuinigingen en alle crises. Solidair met mensen die het minder hebben getroffen dan wij. Solidair met de duizenden vrijwilligers die zich belangeloos inzetten voor de zwakkeren. Uiteindelijk solidair met iedereen die net als wij uitkijkt naar de hoop die Kerstmis brengt. <

Beate Gloudemans
Campagneleider Adventsactie

Paus Franciscus bidt voor welslagen Nederlandse Adventsactie Mgr. Punt biedt paus Adventsactie tafelloper aan

De Nederlandse bisschoppen waren in de eerste week van december in Rome vanwege het Ad Limina-bezoek. Op maandag 2 december ontving paus Franciscus de Adventsactie tafelloper uit handen van onze bisschoppen, dit ter gelegenheid van de officiële start van de Adventsactie op zondag 1 december. De paus toonde zich blij verrast met het Nederlandse cadeau en liet zich door de bisschoppen verder informeren over de Adventsactie. Hij noemde Adventsactie een prachtig initiatief en zegde toe voor het welslagen van de actie te bidden. Beate Gloudemans, campagneleider van de Adventsactie, voelt zich zeer geïnspireerd door de enthousiaste reactie van de paus: "Het geeft mij en alle vrijwilligers in het land, een extra steun in de rug de komende weken. Nu wij weten dat de paus Adventsactie waardeert en voor ons bidt, zijn we extra gemotiveerd ons in te zetten voor mensen in de wereld die het veel minder goed getroffen hebben dan wij."

Screenshot van de opnames die RKK heeft verspreid.

Tien Adventsactie projecten

Er zijn dit jaar tien projecten geselecteerd waarvoor we extra aandacht vragen. Hoewel de projecten heel verschillend zijn, hebben ze één ding gemeen: ze willen hoop brengen bij mensen die in moeilijke omstandigheden leven en weinig perspectief hebben.

- **Elektriciteit voor Bethlehem** Adventsactie wil vier kleuterscholen in Bethlehem helpen. We willen zonnepanelen installeren, die de veel voorkomende stroomuitval kunnen opvangen én die de rekening voor de energiekosten iedere maand flink verlagen.
- **Zandmannetjes naar school!** In het straatarme Burkina Faso werken naar schatting 20.000 kinderen – 'zandmannetjes' – in de goudmijnen, vaak onder erbarmelijke omstandigheden. Adventsactie wil de bouw van een middelbare school ondersteunen, zodat de kinderen zichzelf kunnen ontwikkelen en een vak kunnen leren.
- **Eten voor Chileense straatkinderen** In de sloppenwijk San Bernardo bij de Chileense hoofdstad Santiago is een gaarkeuken met eetzaal gebouwd. Hier krijgen straatkinderen een warme maaltijd en een bemoedigend woord of helpende hand.
- **Een nieuwe start voor kindprostituties** In de Filipijnse stad Cebu werken duizenden minderjarige meisjes in de prostitutie. Een groep vrijwilligers helpt de kinderen een nieuwe start te maken.
- **Zorg voor moeder en kind** De medische voorzieningen in Kameroen zijn beperkt. De baby- en moedersterfte is daardoor groot. Een extra kraamkliniek in Mindourou is dan ook hard nodig.
- **Bevrijd de gevangenen...** In Congo zitten veel mensen jarenlang onschuldig gevangen. Vrijwilligersorganisatie Fidesco ondersteunt hen en biedt juridische hulp.
- **School in de buurt** De mensen van Kasongwe, Malawi, vragen onze hulp bij de bouw van een basisschool. De omliggende scholen zijn namelijk te ver lopen voor de jonge kinderen.
- **Scholen voor de kleuters** In het noordelijke Vanni-gebied van Sri Lanka hebben de burgeroorlog én de tsunami enorme verwoestingen aangericht. Inmiddels zijn de bewoners gestart met de wederopbouw. We willen de bouw van twee kleuterscholen ondersteunen.
- **Bouwen aan de samenleving** Het werk van de Blauwe Zusters in het straatarme Tadzjikistan is erop gericht de samenleving verder te helpen. Zo geven de zusters veel aandacht aan de vorming van jongeren en bieden ze sociale hulpverlening. Moeder Maria Dela Grazie vraagt onze hulp bij de bouw van een nieuw gemeenschapshuis.
- **De schooldokter komt naar je toe!** In Togo loopt een uniek project: een schoolartsen- en consultatiebureaudienst. Het consultatiebureau wil de komende drie jaar de zorg aan schoolkinderen verder uitbreiden.

Steun Adventsactie

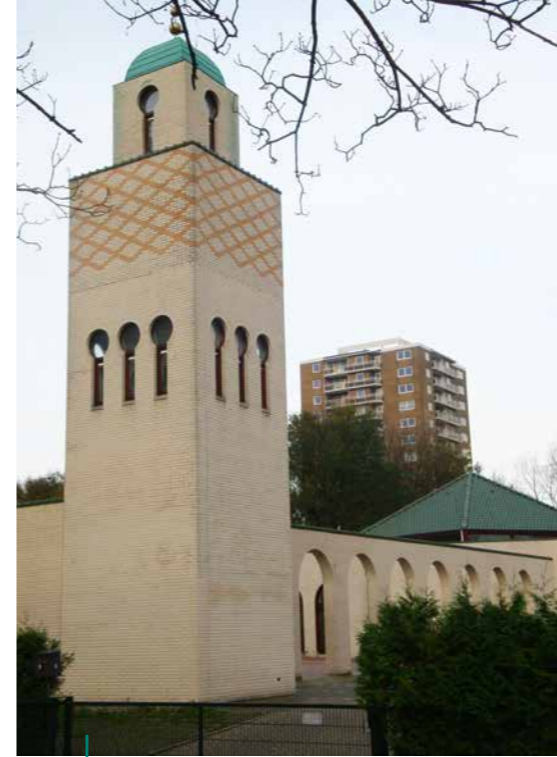
U kunt uw bijdrage overmaken op rekeningnummer 65.31.00.000 ten name van Adventsactie, Den Haag. U kunt uw donatie ook via de website overmaken. Zie >> www.adventsactie.nl en kies voor de knop 'Wilt u helpen?'

Samen Kerk besteedt in deze rubriek veelal aandacht aan katholieke kerken; meestal in ons eigen bisdom, maar er is meer gaande in het Bisdom Haarlem-Amsterdam. Kerstmis is een feest voor alle mensen van goede wil. Daarom nu ook wat aandacht voor onze broeders en zusters van andere religies in ons bisdom.

De begraafplaats in Ouderkerk met zicht op de r.-k. kerk, foto Jacob Olie 1893.

Minaret van de Marokkaanse moskee in Schalkwijk.

Mensen die God liefheeft

Amsterdam is in ons bisdom natuurlijk de stad bij uitstek waar talrijke joden neerstreken. Er kwamen vluchtelingen vanuit Portugal en Spanje waar zware pogroms gaande waren, vooral onder koningin Isabella de Katholieke (1451-1504), die nota bene enkele jaren geleden bijna heilig verklaard zou worden. Amsterdam was in die dagen een commerciële, open stad. De joden mochten komen, want ze brachten economische bloei. Wel bijzonder aardig dat zij een enorm synagoge-complex mochten bouwen rond het huidige Jonas Daniël Meijerplein. De katholieken zaten intussen nog met Onze Lieve Heer op zolder. De verhouding tussen katholieken en de Amsterdamse joden was toch goed. Anders zouden de Amsterdamse katholieken de Antonius van Paduakerk, recht tegenover de synagoge gelegen, niet met de koosnaam 'De Mozes' hebben gesierd. Tevoren was al vrijmoedig het Pelikaanmotief van de grote Portugese synagoge gehanteerd in de voorgevel van de Martelarenkerk in de Watergraafsmeer (afgebeeld in Samen Kerk april 2004).

In de Mozes zijn tijdens de razzia's ook veel joden opgevangen, die zo aan deportatie ontsnapten (zie Samen Kerk september 2004). In Diemen troffen wij (zie Samen Kerk van oktober 2011) resten aan van de oude joodse begraafplaats voor de armen. De rijkere gingen naar Ouderkerk aan de Amstel, waar de joodse begrafenissen regelmatig begeleid werden door klokgelui van de kerk recht aan de overkant (zie Samen Kerk oktober 2004). De bisschoppelijke woorden over de band tussen joden en christenen van de jaren '90 van de vorige eeuw brachten de verhouding in een nieuwe fase. Jammer dat in de eenentwintigste eeuw de oude stenen platen van de Tien Geboden, die vroeger de Liberale Synagoge tegenover de RAI sierden, niet meer in het grootse nieuwe synagoge-complex erachter te handhaven waren. De toren met de platen van de Tien Geboden vormde zo'n prachtig contrast met de reclametoren voor de aardse grootmachten aan de overkant.

Haarlem en zijn moslims

Sinds mensenheugenis - zo lijkt het - zijn in de binnenstad van Haarlem van negen uur 's avonds tot half tien de Damiaatjes te horen. Het zijn twee klokken die een boeiende geschiedenis in

herinnering brengen. Godfried Bomans schreef ooit honend: 'De ene zegt ping en de andere pang, maar de Haarlemmers krijgen er nooit genoeg van, ja raken ervan in vervoering'. Tijdens de vijfde kruistocht in november 1219 vochten poorters uit Haarlem en Dokkum onder leiding van graaf Willem I van Holland

zich de haven van Damiate binnen door de kettingen die de haven afsloten te doen knappen. Dat de herinnering aan dit gebeuren even levendig in Damiate (het huidige Dumyat in Egypte, tussen Alexandria en Port Said gelegen) in stand wordt gehouden lijkt mij onwaarschijnlijk. De kanonnen van het overwonnen Damiate werden door de Kruisvaarders veroverd en in Haarlem omgesmolten tot de twee genoemde klokken. Het klokgelui van die Damiaatjes wordt tegenwoordig ook gehoord door de Haarlemse moslims, die in de Soetestraat vlakbij de Nieuwe Groenmarkt een onopvallende moskee hebben. Andere, wel opvallende Haarlemse moskeeën zijn gekomen in Parkwijk en Schalkwijk, in Schalkwijk in klassieke Marokkaanse stijl. Opvallend is de verwantschap van de platte minaret met de torens van de Haarlemse Bavokathedraal. Meer modern van vormgeving is de nieuwe Turkse moskee aan het Reinalda-park met een wel heel slanke minaret, die doet denken aan een radiomast.

Samen bouwen aan de toekomst

Enkele jaren geleden was er in de Haarlemse kathedraal een grote bijeenkomst van Turkse imams, joodse rabbijnen en christenen. Kort tevoren had de Bavo-school een bijeenkomst gehad waarbij ook hindoes waren uitgenodigd. Toen kwam ter sprake dat er een grote tempel in aanbouw was in Den Helder. Onlangs kwam die gereed. Na het gesprek met de kinderen liepen we naar buiten. Er was net weer een anti-islamitische uitval van Wilders geweest op de TV. Ik maakte mijn excuses aan de imam van de Soetestraat. Hij keek mij glimlachend aan en zei: 'Maar wij houden toch van elkaar.' Kort daarna hebben wij als Bavoparochianen ons na de Hoogmis van 10 uur aangesloten bij een joodse rouwtocht naar het voormalige station aan de Westergracht, waarvandaan op 26 augustus 1942 meer dan 250 Haarlemse

joden waren afgevoerd. Bijeenkomsten met jongeren van de synagoge en de parochie zijn in voorbereiding. Elders in ons bisdom zijn ook goede contacten gelegd. In september nodigden in Den Helder de hindoes ons uit hun tempel te bezoeken en zorgvuldig om te gaan met de schepping. In een volgend nummer van Samen Kerk meer daarover. Goed dat wij als mensen van goede wil allemaal zo kunnen samenwerken aan de opbouw van een nieuwe wereld, waarin God alles in allen zal zijn. <

Hein Jan van Ogtrop, Haarlem

De Raja Gopuram toren van de Hindoe-tempel in Den Helder is ingewijd op 13 september 2013.

Nieuwe Turkse moskee aan het Haarlemse Reinaldapark.

Over de Damiaatjes vindt u informatie op www.noordhollandarchief.org. Over de Helderse tempel is een videofilmje dat u kunt bereiken via www.noordhollandsdagblad.nl. Dan naar regio Den Helder en zoeken onder hindoe.

Artistieke kerstgroepen in de Martinuskerk

Van 7 tot en met 22 december staan er weer honderden kerstgroepen in de Martinuskerk in 't Veld. Dit jaar staan onder andere de groepen van mevrouw Anne Franken uit Ursem uitgesteld. Haar totale verzameling is bijna 350 exemplaren groot.

Kees Klos uit Overveen heeft al eens eerder in 't Veld geëxposeerd, maar komt nu met zijn nieuwe aanwinsten. Ook zullen Jo Mensen en Vera Jong uit 't Veld hun groepen laten zien. Verder kunt u 's zondags genieten van diverse koren die kerstliederen komen zingen. Op zondag 8 december is dat Timeless uit Nieuwe Niedorp, op 15 december is dat St. Cecilia uit 't Veld en 22 december, op de slotdag is dat het gemengd koor van Wieringerwerf. De kerk is alle dagen open van 13.00 tot 17.00 uur. De toegang is gratis. Scholen en groepen kunnen zich melden bij de organisator van de expositie, Jo Mensen, telefoon 0226 422 145 of 06 219 11 130.

Kerstmis in de Kathedraal

Maandag 23 december

20.00 uur Festival of Nine Lessons and Carols met zang van de Bavocantorij. De toegang is gratis.

Dinsdag 24 december Kerstavond

17.00 uur Kinderviering m.m.v. groep 5 van de Koorschool St. Bavo.
20.30 uur en 23.00 uur Nachtmissen met zang van het Kathedrale Koor en orkest. De vaste misdelen zijn uit de Spatzenmesse (KV 220) van W.A. Mozart. *Voor de nachtmissen zijn kaarten nodig. Deze zijn af te halen in de kathedraal na de hoogmis op 8 en 15 december. Voor de tweede nachtmis zijn ook kaarten voor aanvang van de viering achter in de kathedraal af te halen.*

Woensdag 25 december Eerste Kerstdag

10.00 uur Pontificale Hoogmis met zang van het Kathedrale Koor en orkest. De vaste misdelen zijn eveneens uit de Spatzenmesse van W.A. Mozart. *Voor deze viering zijn geen kaarten nodig.*

Donderdag 26 december Tweede Kerstdag

10.00 uur Eucharistieviering met zang van het Klein Bavo Koor.

Abdij van Egmond

Zoals elk jaar kunt u bij Benedictushof kerststallen uit alle windstreken, kerstgroepen, engeltjes en alles wat Kerstmis zo bijzonder maakt bewonderen. Uiteraard kunt u tijdens de tentoonstelling uw huidige kerststal completeren of een compleet nieuwe kerststal aanschaffen. De keuze is zoals elk jaar zeer divers.

Het is allemaal zo vertrouwd en romantisch: het stalletje, de os en de ezel, het kribbetje. In de 12e eeuw is de heilige Franciscus van Assisi hiermee begonnen. Hij wilde de mensen in zijn omgeving iets laten beleven van dit bijzondere verhaal van de evangelist Lucas. Dat is een verhaal dat ook nu nog waard is om in alle huiskamers en geloofsgemeenschappen door te vertellen en zo mooi mogelijk te verbeelden.

De Abdijwinkel is vanaf 15 november dagelijks geopend van 10.00 – 17.00 uur, ook op zondag, maar niet op eerste Kerstdag en 1 januari. Toegang is vrij. U bent van harte welkom!

Bezoekadres: Vennewatersweg 27, 1935 AR Egmond-Binnen, telefoon: 072 5062786, e-mail abdij@abdijsaarsen.nl, website: www.abdijvanegmond.nl

WINTERPALEIS HET LOO Kerst op Het Loo

Van 14 december tot en met 5 januari is Paleis Het Loo weer omgedoopt tot 'Winterpaleis'. Er kan geschaatst worden op een echte ijsbaan, in de Koetshuizen staan sleden van de Oranjes opgesteld en het paleis is sfeervol ingericht met gedekte tafels, kerstbomen en groenversiering.

Rond de Kerstdagen wordt Paleis Het Loo traditiegetrouw sfeervol ingericht, met kerstbomen in verschillende stijlen, groenversiering en feestelijk gedekte tafels. De tafel van het diner op 29 april jl., ter gelegenheid van de abdicatie en inhuldiging, staat centraal. Daarnaast worden tafels feestelijk gedekt als ten tijde van Willem II, Willem III en Wilhelmina.

Het Stallenplein is sfeervol aangekleed met een echte ijsbaan; schaatsen kunnen ter plekke worden geleend, de baan is niet geschikt voor noren.

In de Koetshuizen worden diverse sleden uitgesteld, met de bijbehorende aanspanningen van paarden en koetsiers, zoals gebruikt door de Oranjes. Onder meer zijn de prachtige Zilveren Slee uit 1885 en de Kabouterslee uit 1880 te zien, geïllustreerd met foto's van sledetochten. Tot slot is er in de Oostvleugel een presentatie te zien van olieverfschilderijtjes van Rien Poortvliet. Op diverse dagen in de kerstperiode worden er in en rond het paleis en de ijsbaan muzikale optredens verzorgd.

Avondopenstelling: zaterdag 21 en zondag 22 december

zijn Paleis Het Loo en de schaatsbaan geopend tot 21.00 uur 's avonds. Het restaurant biedt een winterse menukaart.

Paleis Het Loo Nationaal Museum

Ingang via de parkeerplaats aan de Amersfoortseweg, Apeldoorn. Geopend dinsdag t/m zondag en op beide kerstdagen van 10.00-17.00 uur.

Extra avondopenstellingen: 21 en 22 december tot 21.00 uur.

Gesloten maandag en Nieuwjaarsdag.

Entree paleis (incl. schaatsbaan) € 14,50 p.p., 4 t/m 17 jr. € 5,00 p.p., kinderen t/m 3 jr. en MK gratis.

Entree alleen schaatsbaan € 5,00 p.p., incl. huur schaatsen. Kinderen t/m 3 jaar en MK gratis.

Informatie 055 5772400 of www.paleishetloo.nl

Kerststallententoonstelling in Nederhorst den Berg

Dit jaar organiseert de O.L.V. Hemelvaart-parochie in Nederhorst den Berg voor de tweede keer een kerststallententoonstelling. U kunt de tentoonstelling bezoeken op 20, 21, 22 december van 10.00 uur tot 17.00 uur. De toegang is gratis.

Tweede Kerstdag

Feestdag van St. Stefanus, de eerste christelijke martelaar

Met de wijding van vier nieuwe diakens net achter ons en het Kerstfeest in het verschiet, wil Berry Klaassens in dit Kerstnummer van Samen Kerk St. Stefanus onder de aandacht brengen. De tweede Kerstdag is voor veel mensen een extra vrije dag. Weinig mensen zullen zich echter realiseren dat het de feestdag is van de eerste martelaar van het Christendom: de diaken Stefanus.

In de 'Handelingen der apostelen' wordt als eerste Stefanus genoemd als wordt verteld over de eerste mannen die door de apostelen als diaken werden aangesteld: *"Zij kozen Stefanus, een man vol geloof en heilige Geest, en verder Filippus, Prochorus, Nikanor, Timon, Parmenas en Nikolaïus, een proseliet uit Antiochië. Ze droegen hen voor aan de apostelen, en die legden hun na gebed de handen op."* Handelingen 6, 5-6.

Stefanus schijnt met grote ijver zijn ambt vervuld te hebben. Als spoedig viel het oog van de Hogepriesters op hem en zij namen hem gevangen om hem te ondervragen. Tijdens zijn verdediging houdt hij een gloedvol betoog, waarin hij de leer van de Schriften uitlegt en de vergankelijkheid van aardse zaken weergeeft. Aan het slot van zijn betoog zegt Stefanus: *"Maar hij, vervuld van de heilige Geest, staarde naar de hemel en zag Gods heerlijkheid en Jezus staande aan Gods rechterhand; en hij riep uit: "Ik zie de hemel open en de Mensenzoon staande aan Gods rechterhand." Maar zij begonnen luidkeels te schreeuwen, stopten hun oren toe en stormden als één man op hem af. Zij sleepten hem buiten de poort en stenigden hem. De getuigen legden hun mantels neer aan de voeten van een jongeman die Saulus heette. Terwijl zij Stefanus stenigden, bad hij: "Heer Jezus, ontvang mijn geest." Toen viel hij op zijn knieën en riep met luider stem: "Heer, reken hun deze zonde niet aan." Na deze woorden ontsliep hij."* Handelingen 7,54-60.

De jongeman die hier genoemd wordt met de naam Saulus is niemand minder dan de latere Apostel Paulus. Sint Stefanus werd eerst in Jeruzalem begraven en na een tussenstop in Constantinopel werden zijn relieken uiteindelijk overgebracht naar Rome, waar zij rusten in de Kerk van Sint Stefanus.

Sint Stefanus wordt over het algemeen afgebeeld in de kledij van de diaken: de dalmatiek. Het is vaak een jonge man zonder baard en met vriendelijke gelaatstrekken. Als attribuut draagt hij stenen die vaak op zijn hoofd, in zijn handen of op zijn schouders liggen. <

Berry Klaassens

Kerstmis 2013

Bij de dieren in de stal...

De ezel trekt de kar

Geloof u in toeval? Een bevestigend antwoord zou voor mij het meest gunstig uitpakken om te verklaren waarom juist ik een stuk mag schrijven over de ezel. “Kinderen voor kinderen” zongen al het door Harry Jekkers geschreven lied: De Kerstezel. “Hij, hij moet vandaag de ezel zijn, ik moet de ezel zijn. Toen ik het hoorde, ging ik door de grond. En ik ben niet eens de voorkant. Nee, hij is de kont!”

De ezel, de arme ezel. Veel waardering krijgt hij niet. Dat hij zich geen tweemaal aan dezelfde steen stoot, is nog wel het meest positieve geluid dat we over hem horen. Waar wij geleerd hebben om in twee woorden te antwoorden, blijft de ezel steken bij twee letters: IA! Had er nog drie letters voor geplakt: M-A-R, dan leek het nog ergens op. En toch was het juist Maria door wie de ezel zijn intrede in de heilsgeschiedenis heeft gemaakt. Hoogzwanger maakte ze de rit van Nazareth naar Bethlehem, een afstand van zo'n 150 kilometer. Als ze 30 kilometer per dag gehaald zouden hebben, en dat lijkt me al veel, dan heeft ze zich bijna een week door de trouwe viervoeter laten dragen. Na de geboorte van Jezus heeft hetzelfde dier volgens de overlevering het kind in de kribbe met zijn adem verwarmd.

Er zijn schriftuitleggers die de ezel als symbool zien voor de heidenen die onder de last van zonde en afgoderij gebukt gaan. In de stal staat hij zij aan zij met de os, symbool voor de joden die leven onder het juk van de wet. Verenigd voor de kribbe, zoals joden en heidenen verenigd zijn in de ene Kerk. Tegen het eind van zijn leven kiest Jezus zelf voor dit lastdier om Jeruzalem binnen te gaan. Voor eens in zijn leven mocht hij, of eigenlijk zij - want volgens de tekst was het een ezelin met haar veulen – paraderen over een tapijt van mantels en palmtakken dat voor haar was uitgespreid en werd toegejuicht. De ezel werd ook toen al

gezien als de rijkdom van de arme man. Jezus kiest dus duidelijk partij; voor de arme, en zijn ezel. In vele landen in de wereld is de situatie van de arme niet veel anders dan die aan het begin van de jaartelling. Nog steeds wordt zijn ezel volgeladen met stenen en materieel, of voor een wagen gespannen. Het zijn tenslotte altijd dezelfde die de kar trekken. Dat dier is eigenlijk helemaal zo gek nog niet. U mag wel een ezel zijn om dat niet te zien!

Evert Veldman

De schapen uit de kerststal

Augustus 2002 is mijn vriendin plotseling overleden. Een gezellig dagje veranderde in ongelof. Een gezin achterlatend met zes kinderen, variërend in de leeftijd van twee tot 16 jaar. Allemaal veel te jong en die hun moeder nog hard nodig hebben.

Eén van de dochters zou starten met de voorbereiding voor de Eerste Communie. Haar vader en ik hebben ons hiertoe gezet om deze grote gebeurtenis toch zo natuurlijk mogelijk te laten verlopen. Tijdens de eerste bijeenkomst voor de ouders is direct bekend gemaakt wat er was gebeurd. Hierbij zat ook de begeleiding voor de kinderen, zodat zij rekening konden houden met haar gevoelens. Wij wisten ook niet of het kleine schaap een terugval zou krijgen. Het schaap kan overigens heel goed van zich afbijten en vertelde op haar eigen wijze hoe haar mama was overleden. Ze heeft dit vaak mogen vertellen. Het is een stukje verwerking.

Iedere bijeenkomst heb ik haar vergezeld. Haar vader kon op deze manier bij de andere kinderen blijven. Het schaap bij haar groepje en ik in de kerk. Wat heb ik hier veel aan gehad. Het is een heel moeilijk en leerzaam jaar geweest. Aan het einde van de voorbereiding kwam de ontlasting en is er veel gehuild, maar zij heeft haar Eerste Communie gedaan, helaas zonder mama (die wel op de achtergrond aanwezig is geweest).

Nu ruim tien jaar later zijn de meiden aan het uitwaaien. De oudste is inmiddels zelf moeder geworden. Het ging met horten en stoten. Wat is het zwaar om op te groeien zonder beide ouders. Scheiden is een keuze die gemaakt wordt door de ouders, maar overlijden is een ander verhaal.

De schaapjes komen langzaam op het droge en gaan de wijde wereld in, maar we missen haar nog altijd.

Een mooi gezegend Kerstfeest.

Petra Vermeer

De spin en het Christuskind

Een grijze spin liep over de vloer van de herberg. “Oh,” gilte de dochter van de herbergier. “Maak dat je wegkomt, lelijk mormel.” “Zou ik werkelijk lelijk zijn?” vroeg de spin zich af, toen hij tegen de muur opklom. “Hoe het ook zij, mijn web is prachtig.” Hij spon een mooi groot web en zocht er een goed plaatsje in om de nacht door te brengen. Maar de volgende morgen kwam de herbergierster er aan met haar bezem. “Wat! Een spinnenweb in mijn schone kamer!” riep ze. Ze veegde het prachtige web naar beneden en verjoeg de spin. “Daar ga je,” zei ze en joeg hem met haar bezem weg. “Ik kan die lelijke spinnen niet uitstaan.”

“Niemand mag me,” jammerde de arme spin. Hij vluchtte naar de herbergstal en begon een web te spinnen. Hier viel niemand hem lastig. De dieren onder hem waren hem dankbaar, omdat hij de vliegen ving. “Nu maak ik me tenminste nuttig,” zei de spin. “Als ik nu ook maar mooi was,” voegde hij er met een zucht aan toe. Maar omdat dat nu eenmaal niet kon, begon hij het fijnste web te spinnen, dat ooit door een spin gemaakt werd.

Drukte

Hij werkte er al sinds lang aan, toen er op een nacht grote drukte in de stal onder hem heerste. De spin hoorde stemmen en zag het flikkeren van lichten. Hij kon niet ontdekken wat er gebeurde, maar 's morgens keek hij naar beneden en daar zag hij in een van de kribben een teer kindje, waarover zich een mooie jonge vrouw boog, terwijl een oudere man met een vriendelijk gezicht toekeek.

De baby begon te huilen. “Hij heeft het koud,” zei zijn moeder. “Ik heb al het stro, dat ik kon vinden over hem heen gelegd, maar het is niet genoeg.” Dit was de grote kans voor de grijze spin. Met zijn schitterend web, dat zo zijachtig zacht was als distelpluis en zo warm als wol, kwam hij van de balk naar omlaag en hij legde het aan de voeten van de moeder. Zij pakte het op, legde het over haar baby en stopte het warmpjes om hem heen. Hij hield op met huilen en viel tevreden in slaap.

Toen vroeg Maria, de moeder: “Grijze spin, welke beloning wil je hebben voor je geschenk?” “Oh, alstublieft,” zei de spin, “als ik toch alleen maar mooi zou mogen worden!” “Dat kan ik niet doen,” antwoordde Maria, “je moet zo blijven, als de Heer je geschapen heeft. Maar ik zal maken dat de mensen blij zijn je te zien. Als iemand 's avonds een spin ontdekt, zal hij zeggen: 'Aha, dat betekent geluk.'”

En daarom beschouwt we het tot op deze dag als een teken van geluk, als we 's avonds een spin zien. En tot op de dag van vandaag hangen we op kerstavond lange gouddraden en zilveren 'engelenhaar' in de kerstboom ter herinnering aan de kleine grijze spin en het geschenk dat hij aan de kleine Jezus heeft gegeven.

Berry Klaassens

Bron
“Een engel zonder vleugels. Kerstverhalen” samengesteld door Els de Jong-van Gurp. La Rivière & Voorhoeve, Kampen, 1994. ISBN: 90-384-0746-7

De os (niet los te denken van de ezel) bij de kribbe

De vroegste voorstellingen van de os en de ezel komen voor op Romeinse sarcofagen uit de vierde eeuw. De twee dieren worden bij de Kribbe van Jezus neergezet om de mensen aan hun onvolmaaktheid te herinneren. Beide dieren verwijzen immers naar de tekst uit het eerste hoofdstuk van de profeet Jesaja (1,3): ‘Een os kent zijn meester, een ezel de kribbe van zijn heer; maar Israël kent zo iets niet, mijn volk begrijpt het niet eens.’

Bileam

Gregorius van Nyssa (330-390) haalt de os en de ezel uit elkaar door de os, die rein is, te beschouwen als vertegenwoordiger van het jodendom en de ezel, die ritueel onrein is, als vertegenwoordiger van het heidendom. Wel leuk, want zo staan heidenen en joden gezellig samen bij het Kind. Beiden hebben echter volgens de kerkvader ook bevrijding nodig. De os van de binding van het juk der wet en de ezel van het juk der afgoderij. De ezel is weliswaar onrein - dat wil zeggen dat het ritueel niet is toegestaan hem te eten - maar speelt een gunstige rol in het verhaal van Bileam in Numeri 22-24. In de Middeleeuwen wordt die, net als Mozes, al tot de profeten gerekend. Hij is afgebeeld op de 12e-eeuwse kapitelen in de O.L.V. basiliek te Maastricht. Bileam krijgt van koning Balak de opdracht Israël te vervloeken. Als hij op weg is, weigert de ezel dienst. Als Bileam het dier slaat, gaat het plotseling praten en het zegt: ‘Wat heb ik u misdaan?’ (22,28). Bileam kan na dit incident niets anders doen dan in plaats van Israël te vervloeken, het volk te zegenen. Hij zegt dan onder andere (24,17): ‘Er zal een ster opgaan uit Jacob’. In de derde eeuw wordt hij ook zo afgebeeld bij een voorstelling in de catacomben van Priscilla terwijl hij naar een achtpuntige ster wijst.

Terug naar de os. Als drager van het juk krijgt hij in de iconografie nog een andere positieve waardering. In Amiens is de os te zien op een wapenschild en symboliseert hij, als dier dat zich lijdzaam zijn juk laat opleggen, ook de deugd van het geduld. Kortom: we kunnen van de ezel en de os nog heel wat leren!

Hein Jan van Ogtrop, Bavo Haarlem

Had ik de liefde niet...

Onze lieve hangoor Ben was weduwnaar geworden. Voor degenen onder u die niet meteen weten over welke diersoort het gaat: Ben is een konijn. Konijnen zijn groepsdieren en worden beter niet alleen gehouden. U begrijpt het: al na een paar dagen vond ik het zielig voor Ben, die daar maar alleen in zijn konijnenvilla zat. Op naar het Knaagdierencentrum in Heiloo dus, om een nieuwe vrouw voor hem uit te zoeken. Daar zaten diverse meisjeskonijnen, Ben was niet mee en kon sowieso zijn voorkeur niet uitspreken, dus aan mij de verantwoordelijkheid.

Het werd Daisey. Het doorslaggevende argument: ze zat er al bijna een jaar en niemand wilde haar hebben. Dat vond ik ook zielig, maar dat had me natuurlijk wel aan het denken moeten zetten. Ook het feit dat op de website van het Knaagdierencentrum stond dat Daisey 'een pittige dame' is, had me op ideeën kunnen brengen. En toen twee medewerkers nodig waren om Daisey met behulp van een stoffer en blik in mijn mandje te krijgen, toen krabde ik me wel even achter de oren: "Waar ging ik in vredesnaam aan beginnen?"

Pittig

En zo kwamen we thuis. Daisey was aanvankelijk nogal onder de indruk van haar nieuwe omgeving en ze hield zich aardig gedeisd. Met Ben ging het gelukkig meteen goed. Maar toen? Daisey was inderdaad 'pittig': wie in de buurt kwam, die werd gebeten. Ze gromde, ze krabde. Ik was toch nogal verbluft: zoveel energie in zo'n lief, klein konijntje. Ik deed mijn best rustig te blijven, niet boos te worden, maar ook niet angstig mijn handen weg te trekken. Eigenlijk moest ik ook wel lachen, om zoveel pit, hoewel het af en toe ook pijnlijk was om te zien hoe angstig ze kennelijk was. Letterlijk pijnlijk ook overigens: ik ben een paar keer flink gebeten; een keer bungelde ze zelfs aan mijn duim.

XL-hek

En toen. Toen klom de schattige, kleine Daisey al na twee dagen over het konijnenhekje maat XL dat we in de tuin hadden gezet. Ik voorzag een klopjacht, wilde op zoek naar dikke tuinhandschoenen, maar Daisey kwam gezellig naar me toe, liet zich aaien en - o wonder! - liet zich gewillig oppakken en weer in haar eigen tuintje zetten. Dat herhaalde zich een paar keer:

Daisey scharrelde tevreden door de tuin als ik 's morgens de gordijnen opendeed, Ben zat vanachter zijn hekje verbaasd toe te kijken. Ze liet zich iedere keer gewoon pakken, was niet agressief, integendeel: was toegankelijk en lief.

En toen ging ik weer overstag. Ze kregen de hele tuin. Daisey klom op de tuintafel en via de tuintafel op de plantenpakken hoog aan de schutting. Ze zat op de regenton en ze groef gangen. Ze proefde van de plantjes en joeg alle vogels weg. Maar: als er mensen in de tuin waren, dan kwam ze kijken en liet zich aaien. Ze was toegankelijker en socialer dan onze brave Ben. Ze was lief en rustig en inderdaad: schattig.

Zo werd onze Daisey van een agressieve, 'pittige tante', een toegankelijk, lief konijn. Hoe? Gewoon: door haar lief te

vinden, door haar de ruimte te geven en van haar te genieten. Een klein wonder vind ik het, waar ik me dagelijks over verbaas. Alleen jammer dat Daisey echt heel andere ideeën heeft over een leuke tuin dan ik...

Margot de Zeeuw

Een kerstverhaal voor de kinderen

Koning Kasper liep de hele dag al onrustig door z'n paleis. Hij schaamde zich een beetje, want hij was vanmorgen aan het ontbijt weer zo humeurig geweest. Hij had lopen snauwen tegen z'n vrouw en kinderen. Dat kon toch niet langer. Maar ja, hij was het regeren ook zo zat. Altijd maar recepties en dat doorknippen van linten. En dan dat gezeur van die politici als hij weer eens iets fout deed. De dokter was gekomen en had het hem gezegd: 'Tja, u hebt een burn-out, u heeft te hard gewerkt.' De dokter schreef hem een paar weken rust voor, misschien tijd voor een korte vakantie? Daar had koning Kasper wel oren naar. In zijn studententijd ging hij nog wel eens met een paar vrienden de hort op. Dat leek 'm wel wat, een beetje lol trappen. Zijn twee vrienden, die inmiddels ook koning waren, voelden er onmiddellijk voor. Maar het moest wel een reis zijn om wat van te leren. Nee, niet al te ver en een beetje primitief, net als vroeger: back to basic. Na een beetje googelen kwam koning Kasper bij een geheel verzorgde sterrentocht naar Bethlehem. Dat zou leuk zijn, want sterrenkunde was één van hun bijvakken geweest toen ze nog studeerden. En wat nou zo aardig was: het zou per kameel gaan. Niks geen luxe gedoe, lekker primitief door de woestijn en 's-nachts de hemel afturen naar mooie sterren. Z'n vrouw, verstandig als ze was, liet 'm gaan en pakte voor alle drie een aardigheidje in. Voor koning Kasper een mooi gouden doosje voor z'n vitaminepillen, en voor de anderen een builtje wierook voor tussen het wasgoed, en wat mirre zelf om de pijnlijke voeten te verzorgen.

Ze gingen op weg en werden enthousiast door de achterblijvers uitgezwaaid. Het was wel vreemd voor koning Kasper om niet met een hofauto te reizen. Bovendien had die kameel geen navigatie, waardoor hij al snel de route en zijn vrienden kwijt was. Maar met de kameel kwam hij nu op plekken die hij in z'n eigen land nog nooit eerder had gezien. Hij dacht altijd dat iedereen tevreden was en gelukkig, maar nu hij over moeilijke weggetjes moest reizen en zag hoe sommige mensen moesten wonen, kreeg hij een heel ander beeld. En wat hij vanuit de auto nooit deed, dat gebeurde nu wel. Af en toe stapte hij van zijn kameel om bij een stil en verlaten huisje eens een praatje te maken.

'Houdt u ook zo van sterren en heeft u al gezien hoe mooi ze vanavond aan de hemel staan?' vroeg de koning. 'Nee,' antwoordde een oude man. 'Ik kan ze niet zien,

mijn ogen zijn te oud en er komt hier nooit iemand om het mij te vertellen.' 'Dan zal ik zeggen hoe ze er uit zien,' zei koning Kasper en hij vertelde het enthousiast. Toen hij weg ging, pakte de man hem vast en bedankte hem. Zo'n mooi verhaal had hij nog nooit gehoord!

Koning Kasper was er verlegen van en ging met z'n kameel verder. Hij trof opnieuw een verlaten huis en daar lag een klein jongetje op bed. Koning Kasper ging naar binnen en vroeg ook aan hem of hij van sterren hield en of hij ze vanavond al gezien had. 'Nee,' antwoordde het jongetje. 'Ik ben ziek en kom niet buiten. Mijn ouders zijn naar de stad om hard te werken, anders kunnen ze voor mij de dokter niet betalen.' 'Dan zal ik zeggen hoe ze er uit zien,' zei koning Kasper en hij vertelde het nog enthousiaster. Het jongetje had er rode wangen van: zo iets moois had hij nog nooit gehoord. Het jongetje vroeg of de Koning ook eens bij een vriendinnetje van hem langs wilde gaan. Ze woonde verderop en ze werd op school nogal gepest omdat ze bij aardrijkskunde niet echt mee kon komen. Misschien dat de Koning haar wel kon helpen. 'Ja, graag,' zei koning Kasper en hij vertelde even later voor de derde keer zijn enthousiaste verhaal. Het meisje glunderde en wist ineens heel veel van sterren en hoe ze aan de hemel staan.

De koning ging tevreden weg, maar ja wat nu? Hij wist niet waar hij naar toe moest en ook niet waar z'n vrienden waren. Z'n mobieltje had hij niet, ze waren tenslotte back to basic. Plotseling werd z'n aandacht getrokken door een heel bijzondere ster. Wauw, die had hij nog nooit gezien. Wat een licht en wat een mooie vorm. En... hij bewoog! Nieuwsgierig als hij was, ging koning Kasper de ster achterna. De ster bracht hem naar Bethlehem. Gelukkig! Daar trof hij z'n vrienden weer. Die waren een stuk slimmer dan hij. Eén van hen deed aan watermanagement en had aan de hand van de stroming in de rivier Bethlehem gevonden.

Maar die ster....waarom ging die verder en waar ging die naar toe? Koning Kasper wilde het weten. Z'n vrienden, avontuurlijk als ze waren, gingen met hem mee. Plotseling bleef de ster stilstaan bij een boerderij met een stal. Wat vreemd....

De drie koningen gingen naar binnen en zagen daar tot hun stomme verbazing een vader en moeder en een pasgeboren kindje. Maar het was geen gewoon kindje. Dit kindje straalde helemaal doordat de ster op het kindje scheen. Dit moest wel een heel bijzonder kindje zijn, het zag er zo goddelijk uit. En de drie koningen werden helemaal warm van ontroering. Koning Kasper schaamde zich een beetje omdat ze geen kraamcadeautjes hadden meegenomen. Even smoezend met z'n vrienden besloten ze het gouden doosje, het buideltje met wierook en de mirrezalf maar te geven. Maar de moeder zei dat het niet nodig was. Haar kindje was al blij dat ze gekomen waren en ze zei: 'Geef u het buideltje met wierook maar aan de oude man die u onderweg bent tegen gekomen. Hij kan niet meer zien, maar des te beter ruiken. Hij zal er blij mee zijn. En geeft u de mirrezalf maar aan het jongetje. Hij heeft veel pijn en misschien dat de zalf dat wat kan verzachten. En dat gouden doosje....geeft u dat maar aan het meisje. Daar kan ze haar sterren in bewaren en leren hoe ze allemaal heten.' Koning Kasper en zijn vrienden wisten niet wat ze hoorden. In de stal wisten ze precies wat er onderweg gebeurd was. En toen pas zagen ze ook dat er nog veel meer mensen in de stal waren. Herders en engelen die allemaal bij het kindje neerknielden. Wie is toch dat kindje dat hij mensen met zoveel verschillende achtergronden naar zich toe weet te trekken? Koning Kasper had God nog nooit gezien, net als wij. Maar door dit kindje wist hij heel zeker dat God bestaat en dat hij liefde is. En hij wist nu dat hij door zijn verhalen over de sterren drie mensen gelukkig had gemaakt, en misschien nog wel het meest zichzelf. Dat is toch eigenlijk het mooiste wat er is: iemand gelukkig maken. Hij zou het als koning voortaan heel anders gaan aanpakken.

Het kindje nodigt ons uit om te geloven in mensen die goed willen doen. Die in hun manier van omgaan met andere mensen iets laten zien van een betere wereld. God zelf is niet voor niets in dit kindje als Redder onze geschiedenis binnengetreden. Met hem de kracht ook van Zijn Geest die werkt in mensen en oproept tot liefde en goedheid. Wij worden uitgenodigd om daarin mee te gaan en getuigen te zijn van een God die houdt van ons allemaal.

Koning Kasper, zijn vrienden en al die herders en engelen hadden het kindje gevonden. Dat ook ieder van ons met dit kerstfeest het Kind en daarmee de God van liefde mag terugvinden.

Diaken Eric Fennis

Katholieke kunstenaars: de Andriessens

De muzikale dynastie van de Andriessens typeert Haarlem net zoals als de beide Bavo's. De componist Hendrik Andriessen was een bij uitstek katholieke kunstenaar. Hij had wel iets van de middeleeuwse ambachtsman: kunst creëren ter glorie van God. Zijn door en door katholieke gezin had toch niets slaafs en Hendrik zelf was niet de autoritaire pater familias. Hij had zelfs wat speelse ludieke trekjes. Zo schrijft hij over draaiorgels waarop hij een beetje jaloers is. Ze maken muziek en zijn zo vrij als een vogeltje. De muziek klinkt zonder dwang. Voor Hendrik is muziek schoonheid en wonder en hij voelt zich als componist gegrepen door het goddelijke. Ambachtelijkheid is daarbij minstens zo belangrijk als inspiratie.

Zijn vader was organist aan de St. Josephkerk in Haarlem, zijn moeder beeldend kunstenaar. Hendriks broer is de bekende beeldhouwer Mari Andriessen (denk aan het indrukwekkende beeld van de Dokwerker, herinnering aan de Februaristaking tegen de Jodenvervolging), twee anderen worden pianist en één zus wordt zangeres. De invloed gaat nog verder: verschillende pianozaken in Haarlem zijn geparenteerd aan deze familie; zelfs mijn vroegere buurvrouw in Hilversum was pianolerares én familie van de Andriessens. Het staat allemaal uitvoerig opgetekend in het mooi verzorgde boek: *De Andriessens*, geschreven door Agnes van der Horst, (uitgeverij Lias 2013). Een feest om te lezen!

Hendriks eigen kinderen zetten de artistieke voort: een zangeres, een fluitiste, een architect, een pianiste en twee componisten: Jurriaan en Louis. Het kan niet anders of een dergelijke familie-cultuur moet behalve veel moois ook hier en daar spanningen opleveren. Dat klopt ook: als je een Andriessen bent en geen muziek maakt, heb je een probleem. Iemand die dat goed van zichzelf weet, is Paul Witteman, neef van de kinderen van Hendrik. Ofschoon een geslaagd journalist zit het hem nog dwars dat hij het conservatorium wel is begonnen, maar niet heeft afgemaakt. Een andere telg van de familie heeft zelfs een boek geschreven *Toen kwam moeder met een mes*. De dwang om cultureel hoogstaander te zijn dan 'gewone mensen' vormt het thema van dit boek.

Het zou boeiend zijn om te bestuderen hoe het geloof in het leven van deze familie een rol heeft gespeeld. Aartsvader Hendrik

was niet dwingend, maar beleefde het katholiek geloof als een heilige ruimte waarin de muziek subliem tot zijn recht kwam. Die vanzelfsprekendheid hing samen met een hele cultuur die door de secularisatie is geërodeerd. De bekende componist Louis Andriessen behield het maatschappelijk engagement: hij protesteerde tegen het Concertgebouworkest met de bekende ludieke acties. Terugkijkend was dit protest zoals elk protest in de jaren '60 en '70 wat dubbel: Louis' eigen ensembles deden qua grootte al gauw niet onder voor een symfonieorkest. De minimal music werd bepalend voor het muzikale idioom, hetgeen doorgaans een "muur van geluid" creëert waarin de gevoelige luisteraar misschien wel totalitaire trekjes ontwaart. Invloed van de Russische componist Stravinsky is er zeker, met name in de starre anti-romantische orkestratie, zij het dat deze minder monomaan componeert.

Opmerkelijk is dat nogal wat thema's van Louis Andriessens werken een religieuze component hadden en hebben, zij het niet altijd expliciet. Augustinus leverde de teksten voor De TIJD, Vondel en Dante werden geplunderd voor apocalyptische thema's, de mystica Hadewijch vormt een hoeksteen van het oer-Hollandse De Materie. Ondanks alle parodiëring (waarvoor de meeste stukken trouwens te zwaar zijn) is er een duidelijke religieuze inspiratie waarneembaar, maar dan wel als tegencultuur, als verborgen onderstroom, op grote afstand van gevestigde meningen. Soms dient de volkscultuur als inspiratie, zoals in een verhaal over een sprekend doodshoofd. Broer-componist Jurriaan toonzette zijn muziek lichtvoetig, het merendeel zonder levensbeschouwelijke dimensie. Neef Paul Witteman bevriest zodra hij het woord christendom maar hoort. Louis, de rebel van de familie, blijft evenwel delven in de rijkdom van de religie en lijkt daarin feitelijk sterk op zijn vader. Louis schreef recent een jubileumwerk voor het Concertgebouworkest. Hij liet zich inspireren door het exemplaar van zijn vader van Thomas á Kempis' *De navolging van Christus*. En als Louis verzucht: "Schoonheid is ondefinieerbaar. Daar moeten we dankbaar voor zijn", menen we even de stem van vader Hendrik Andriessen te horen. <

Marcel Poorthuis
Faculteit Katholieke Theologie

Kerstpuzzel

HORIZONTAAL

1 plakken, 9 den voor het kerstfeest, 17 in orde, 18 afspeelapparaat, 20 vordering, 21 Afrikaans dier, 22 intensive care (afk.), 24 met een slee rijden, 26 okerachtige verfstof, 29 houding van een ruiter, 30 loofboom, 32 deel van het gelaat, 34 redactie, 35 bezoek, 37 breekbaar, 39 Europeaan, 41 zich ontspannen, 43 god van de oorlog, 45 strijdgewoel, 47 versieringsmotief, 48 van onderen (afk.), 49 steengoed feestje, 51 beeldbericht per telefoon, 53 transportmiddel, 54 grapjas, 55 uitroep van opluchting, 56 angstaanjagend, 57 gezeur, 59 soort haarcrème, 60 stannum (afk.), 61 grote steen, 63 vuurpijl, 64 aarde (Lat.), 67 appelsoort, 70 koordans, 72 de ... van Bethlehem, 73 persoonlijk vnw., 75 stuk in een schaakspel, 77 zangstuk, 80 droge wijn, 81 kleur, 83 devies, 85 verbinding van stenen, 87 zuurgraad, 88 beneden, 89 halsdoek, 90 eenheid van weerstand, 92 windstil, 94 Ind. markt, 95 naaldboom, 96 Bijbelse figuur, 97 schaafterm, 99 tovenares, 100 vogel, 102 sprookjesfiguur, 103 octaaf, 105 spottende nabootsing, 107 oeverbescherming, 109 sloep, 111 eveneens, 112 videosysteem, 113 bakmiddel, 116 houding, 117 gekkekoeienziekte, 118 omroepvereniging, 119 hier werd Jezus na zijn geboorte in gelegd, 120 zijde van een schip, 122 dienst, 124 gek, 127 verbouwen, 128 in samenwerking met, 130 hulpdienst voor het wegverkeer, 132 natuurverschijnsel, 134 Engelse titel, 135 plaats waar de kribbe stond, 137 deel van het skelet, 139 koosnaam, 142 sober, 143 zo-even, 145 dochter van Cadmus, 146 muzieknoot, 147 Algemene Inspectiedienst (afk.), 148 deel van een fiets, 149 berg op Kreta, 150 afgemat, 151 ordebroeder, 152 akte, 153 stommerd, 154 cadeau, 156 luitenant (afk.), 157 dartel, 159 edel, 161 Schotse rok, 162 deel van het reukorgaan, 164 rivier in Duitsland, 166 plaats in Oekraïne, 168 slecht mens, 170 dun takje, 172 insect, 174 vrijgevig, 175 diepte, 176 vervaardiger, 178 voorstelling van het leven en het licht van Christus, 180 muzieknoot, 181 uitgang, 183 spie, 184 nylon kousen, 186 gezichtsorgaan, 188 laten zakken, 189 zonder gevoel.

VERTICAAL

1 riviertje, 2 schriftelijke overhoring (afk.), 3 te koop aangeboden (afk.), 4 godshuis, 5 ogenblik, 6 deel van een vis, 7 editie (afk.), 8 landtong, 10 onveranderd, 11 kustinsnijding, 12 stoomschip (afk.), 13 begane grond (afk.), 14 wartaal, 15 te eniger tijd, 16 vallende ster, 19 nakomeling, 23 schoonmaken, 25 siddering, 27 lof, 28 keukengereedschap, 31 hoofdengel, 33 venijnig, 35 middeleeuwse leenman, 36 tennisterm, 38 consternatie, 39 moed, 40 zeurder, 42 deorraampje, 44 stemming, 45 gevechtsvliegtuig, 46 publicatieverbod, 48 touw ladder, 49 voeding, 50 alleen in zijn soort, 52 rijst drank, 54 kleine visotter, 58 vloerbedekking, 59 verlaagde toon, 62 meedogenloos, 65 verzameling geschriften, 66 bijvoorbeeld, 68 wolpluisje, 69 despoot, 71 jongensnaam, 73 land in Midden-Amerika, 74 radioactief element, 76 omroep, 78 in verband met (afk.), 79 rekenkundige term, 81 populaire muziek, 82 treiter, 84 tennisterm, 86 stukje rubber waarmee je potloodlijnen wist, 91 doof, 93 vragend vnw., 95 onvruchtbaar, 96 plaats in Gelderland, 97 stellage, 98 stakker, 99 contant geld, 100 kort baardje, 101 geleerd, 103 gedenkteken, 104 brandgang, 105 plaats in Italië, 106 schietschijf, 108 dun, gestold laagje, 110 automerk, 112 angst, 113 voormalige Belgische omroep, 114 dun opgerold wafeltje, 115 onbepaald vnw., 117 soort belasting (afk.), 118 telecombedrijf, 121 lekkernij, 123 omroep, 125 onrustig rondlopen, 126 tweetal, 129 moeder van Jezus, 131 oorsprong, 133 ruim, 136 deel van de vinger, 138 halfbloed, 140 tussendoortje, 141 kerstboomversiering, 143 katholieke kerstwens: ... kerstfeest, 144 zangstem, 146 beroep, 148 altijdgroene heester voor de kerstversiering, 149 van geringe afmeting, 150 flauw, 151 mislukken, 152 studiefonds, 154 erfelijke factor, 155 kramp van het middenrif, 157 pijn, 158 bergplaats voor voertuigen, 160 gat in het ijs, 162 benul, 163 damastachtige stof, 165 aangaande, 167 dierlijk product, 169 overdaad, 171 september (afk.), 172 saus bij patat, 173 grap, 176 voorzetsel, 177 spinnenweb, 178 kleurentelevisie (afk.), 179 muzieknoot, 182 telegraaf restant (afk.), 183 vader, 185 neon (afk.), 187 Japans bordspel.

Breng de letters uit de overeenkomstig genummerde hokjes in het diagram over naar de hokjes hieronder. Indien de kruiswoordpuzzel juist is opgelost, ontstaat er een uitspraak.

181	5	159	110	56	25	171	104	179	127	65	39	29	88	185	106	96	11	79	145	46	34	102	54	
149	36	24	120	72	10	30	8	148	27	164	95	20	180	58	186	162	107	10	63	61	74	89	126	102

Stuur uw goede oplossing voor 21 januari 2014 naar de redactie van Samen Kerk, Postbus 1053, 2001 BB Haarlem.
Onder de goede inzenders verloten we tien cadeaubonnen.
Vermeld dus duidelijk uw naam en adres.

1		2	3	4		5	6	7	8		9	10	11	12		13	14	15	16
		17				18				19		20				21			
22	23		24		25				26		27				28		29		
30		31		32				33		34				35		36			
37			38					39		40		41		42					
	43			44		45				46		47						48	
49					50				51		52		53				54		
55				56				57				58				59			
60			61				62		63						64				65
		66		67		68		69		70				71		72			
	73		74		75				76			77	78		79		80		
81				82		83				84		85			86			87	
88								89			90	91			92		93		
94						95				96				97					98
						99				100				101				102	
103		104		105					106				107				108		
109			110					111				112				113		114	115
			116					117				118			119				
120	121		122		123				124	125				126		127			
128		129		130				131		132				133		134			
135			136					137	138			139				140			141
142								143				144			145				146
	147					148								149				150	
151				152				153				154				155			
156			157					158		159		160				161			
			162					163		164				165		166			167
168	169							170		171				172		173		174	
175								176				177		178				179	180
181			182		183					184		185				186		187	
188												189							

Wat is een Kerstmis zonder liederen? Een stille Kerstmis is niet voor te stellen. Wel een "Stille Nacht". Er zijn veel traditionele kerstliederen, zowel liederen met een christelijke inhoud als zonder. Lieder die we van kinds af aan allemaal mee kunnen zingen. Elk jaar vieren wij Kerstmis. Het is een christelijk feest, een kerkelijk feest. Op veel plaatsen worden tentoonstellingen van kerststallen gehouden. In het kribje, in de voerbak, ligt een pasgeboren weerloos kind. In dit kind wordt zichtbaar dat het God gaat om vrede voor alle mensen van wie hij zoveel houdt. Dat wijst ons als een lichtende ster op weg waarin je met alle mensen iets mag voelen van zijn Vrede.

door Eleonora Hoekstra-Ros

1. Een parochiaan van de **H. Geestparochie te Amstelveen** vraagt in het pastoraal bulletin de ontvangen Kerst, Oud- en Nieuwjaarskaarten of kaarten, bij andere gelegenheden ontvangen, niet weg te gooien, maar af te geven bij de pastorie naast de H. Geestkerk. Zij knutselt er graag mee en kan er iets anders van maken.

3. Parochianen van de **O.L.V. Geboorte** denken al aan hun jaarlijkse oliebolleverkoop op 31 december.

Er is te kiezen uit oliebolletjes, krentenbollen en appelbeignets, ananasbeignets. Men verkoopt vanuit de kerkdeuren op het plein vanaf 9.00 uur tot 16.00 uur. Er wordt koffie/thee, chocolademelk geschonken De glühwein wordt door de Steeg geschonken. Om 11.00 uur aubade door Harmonie Soli Deo uit Zaandijk met haar Blazers jeugdorkest.

**Parochie
O.L.V. GEBOORTE
Wormerveer**

2. In de **Begijnhofkapel te Amsterdam** spelen kinderen op 26 december om 15.00 uur onder leiding van de werkgroep Kindernevendienst en een pater van de Sacramentisten het kerstspel. Alle kinderen kunnen meedoen. Het kerstverhaal wordt verteld en de kinderen beelden dit verhaal samen uit. Het wordt een levende kerststal. Kleding is aanwezig.

de Begijnhof

KapelKrant

5. In het **parochieblad Lopend vuurtje** staat een artikel over: Engelen van de wieg tot het graf. Een engel is het symbool van verbinding tussen hemel en aarde, tussen God en mens, de engel, bringer van goed nieuws, vliegend, in beweging, niet vast te leggen, niet te pakken, verschijnt nu eens in een droom, dan weer echt aan mensen, een engel stralend, bringer van licht in donkere dagen.

Het is een kwestie van zien en willen zien om te zeggen dat engelen niet meer bestaan. Het is een manier van anders kijken en dan meer zien. De parochie stelt dat zij stikvol zit met engelen en komt tot een opsomming van: de engelen van de doopgroep, het engelengeduld die de kinderen naar hun 1e H. Communie begeleiden. De kleine engelen, de misdienaars. Engelen die alles klaar zetten voor de viering. Engelenkoren, engelen die de kerk schoonhouden. Engelen achter een machine voor het drukwerk in de parochie. Een engel voor de wekelijkse zaken, een engel die bloemen en planten verzorgt, engelen die een themaviering voorbereiden. Vergaderengelen, engelen om nabestaanden te begeleiden, engelen die dragers zijn om de overledene naar de laatste rustplaats te begeleiden en nog veel meer engelen.

Ze zijn er, ze bestaan. Engelen brengen verlichting. Dank God dat er engelen zijn die voor ons zorgen van de wieg tot het graf. Dank God dat ze er zijn van dag tot dag en blijf ons deze engelen sturen!

Het Lopend Vuurtje

St. Jans Geboorte - De Kwakel

4. In veel parochiebladen wordt de catalogus 2013/2014 van KERK in NOOD - Oostpriesterhulp, bijgevoegd. Er zijn dit jaar kerstkaarten met kunstafbeelding te bestellen en kerstkaarten uit Bethlehem. Kerstgroepen en de olijfhouten artikelen, met de hand gemaakt door Christenen in Bethlehem, ontbreken niet in de folder, alsmede het aanbod van nieuwe boeken, kalenders, kaarsen en uiteraard CD's.

6. In het najaar maakten vormelingen een fietstocht door Heemstede langs een route met een door hen zelfbedachte naam van: "heilige huisjes". Het waren plaatsen die een herinnering bewaren aan het katholieke leven in het verleden. De tocht ging langs het vroegere seminarie Hageveld, de Cloosterstraat, de Oude Kerk en langs meer gebouwen om zo te eindigen bij de O.L. Vrouw Hemelvaart. Onderweg werd veel uitgelegd. Ook voor ouders die meefietsten was het een interessante trip. De juiste routebeschrijving staat in **Twee Luik het informatieblad van de**

R.-K. parochies H. Bavo en Onze Lieve Vrouw Hemelvaart te Heemstede.

8. Ieder parochieblad neemt in deze tijd wel een artikel op over de voedselbank in zijn regio en zet er een lijstje bij welke levensmiddelen welkom zijn om er een pakket mee te vullen. In de **Communicatie, het parochieblad van de H. Willibrordusparochie te Heiloo**, staat tevens een artikel over een kledinginzameling voor bezoekers van inloopcentrum De Kloof in Amsterdam. Dit jaar gaat het vooral om spijkerbroeken en schoenen, waar een grote behoefte aan is. Vanaf begin december kan er ingeleverd worden in de Kerkstraat van het Willibrordushuis.

en schoenen, waar een grote behoefte aan is. Vanaf begin december kan er ingeleverd worden in de Kerkstraat van het Willibrordushuis.

7. In de **Vredeskerk te Amsterdam** is een tentoonstelling in de bovenzaal bij de sacristie van KERST in WOORD & BEELD. De expositie laat in een brede waaier van kerstkaarten een klassieke afbeelding zien van de kerststal en de geboorte zoals we die al 100 jaar aantreffen. Met passende teksten is het aangevuld.

De tentoonstelling is verder opgesmukt met een VREDESKERK-KERSTBOOM met als thema: "Samen Kerst beleven in de Vredeskerk..... een parochie waar we allen thuis zijn" waarin voor iedere parochiaan een plekje is. Dit kan zijn een persoonlijke kleine herinnering aan Kerst of een fotootje of een prent die u met uw parochie wilt delen. Het is in een doorzichtige kerstbal verwerkt en hangt in de kerstboom. De tentoonstelling loopt van 15 december - 6 januari 2014. Open: na de hoogmis en elke dag tijdens de Open-Kerk.

Beste lezer,

Ik stop met het lezen uit de parochiebladen voor u. Acht jaar lang heb ik het wel en wee in de parochies binnen het bisdom gevolgd en geprobeerd er enige items voor u van op te schrijven. Met genoeg heb ik dat gedaan. Intussen zijn wij grootouders geworden en hebben oppasdagen. Ook op de basisschool, waar ik als vrijwilliger actief ben, ga ik uren minderen.

Ik wens U

*een kerstmis
heel bijzonder
en een gelukkig 2014
met telkens weer
een ander wonder*

Eleonora Hoekstra

The Next Step: Jongeren vormingsweekenden

We zijn inmiddels alweer in de wintermaanden terecht gekomen. Voor de jongeren die naar de WJD in Rio de Janeiro zijn geweest, is die warmte haast nauwelijks meer voor te stellen. De mooie herinneringen van de zomer liggen achter ons en vaak maken we tegen het einde van het jaar de balans weer op. Lijstjes met goede voornemens voor komend jaar worden opgesteld.

Misschien is afgelopen jaar voor jou een bijzonder jaar geweest. Door belangrijke ervaringen of een gesprek met iemand dat je aan het denken heeft gezet. Misschien is nu het moment dat je denkt dat het goed zou zijn een volgende stap te maken in je geloof. Herken je hier iets van? Dan is dit iets voor jou! In het voorjaar van 2014 worden drie landelijke vormingsweekenden georganiseerd. Speciaal voor jongeren die een volgende stap willen maken en meer kennis over het geloof willen hebben.

Hoe zien de weekenden eruit?

Het programma tijdens de weekenden zal bestaan uit: inleidingen op het thema door verschillende sprekers, praktijkvoorbeelden, persoonlijke verwerkingsopdrachten en opdrachten in deelgroepjes, een individueel gesprek met een persoonlijk begeleider, momenten van gebed en bezinning, ontspanning en veel gezelligheid! Voorafgaand aan elk weekend dien je enkele huiswerkopdrachten voor te bereiden.

Thema's die besproken worden:

Eerste weekend: De kern van het geloof; Gods liefde, de betekenis van Jezus dood aan het kruis voor ons, de Heilige Geest. Gebed & spiritualiteit. Jouw plek in de maatschappij, roeping en talenten.

Tweede weekend: Over de woorden van paus Franciscus tijdens de WJD in Rio: "Ga, Wees niet bang en dien!" Met zeer inspirerende praktijkvoorbeelden uit Nederland.

Derde weekend: Over de diepere betekenis van gemeenschap; de Kerk, tradities, het leergezag, het huwelijk en religieus leven. Onze verbondenheid met het "Hemels Koninkrijk" met de heiligen in de hemel en een inleiding over "Angels & Demons".

Waar en wanneer

Het programma van alle weekenden begint vrijdagavond om 18.00 uur en eindigt zondagmiddag om 15.30 uur.

1^e weekend 1: 21-23 februari 2014, Heiligdom Onze Lieve Vrouw ter Nood, Heiloo

2^e weekend 2: 28-30 maart 2014, Bezinningscentrum Emmaus, Helvoirt

3^e weekend 3: 2-4 mei 2014, Dienstencentrum KCV, Helmond

Voor wie?

Het programma is gericht op jongeren van 16-30 jaar die bereid zijn om samen een stevig leertraject in te gaan en zich in willen zetten voor persoonlijke geloofs-groei. Het programma veronderstelt geen grote gedegen voorkennis van het geloof. Door de professionele persoonlijke begeleiding kan ieder op zijn/haar niveau aan de weekenden deelnemen.

Kosten en overige praktische informatie:

De kosten voor alle drie de weekenden bedragen € 275 all-in (verblijf, materialen en persoonlijke begeleiding). Maar de bisdommen bieden een stevige subsidie aan. De deelnamekosten bedragen daarom maar € 199 all-in. Voor vragen stuur je een mail aan: >> info@jongbisdomhaarlem.nl of >> ninawegkamp@rkk.nl

Twee nieuwe jongerengroepen

Afgelopen maand zijn er in ons bisdom twee nieuwe jongerengroepen gestart. Een groep jongeren die in de zomer van 2012 onder leiding van Karin Blaauw een reis naar Taizé hebben gemaakt zijn een nieuwe 16+ groep geworden: *Wake Up!!! together*. "De reis naar Taizé was heel bijzonder, we hebben ervaren dat je er mag zijn zoals je bent". Die sfeer is ook belangrijk voor de nieuwe 16+ groep die ook open staat voor jongeren die niet naar Taizé zijn geweest. Er mag op een open manier over het geloof gesproken worden, wat niet direct betekent dat je ook gelovig bent. Het is belangrijk dat er eerlijk over het geloof wordt gesproken, ook als je twijfels hebt of kritisch bent. De groep komt op zondag 12 januari weer van 12.00 tot 18.00 uur bij elkaar in het Julianaklooster van Heiloo. Meer informatie: >> karinblaauw@hetnet.nl

De tweede groep, uit Zandvoort, komt onder leiding van pastoor Matthieu Wagemaker bij elkaar. Acht jong volwassenen in de leeftijd van 22 tot 30 jaar organiseren voor de na-vormelingen van de regio BOAZ (Bloemendaal, Overveen, Aerdenhout, Zandvoort) en drie parochies uit Haarlem informatieve, vormende, uitdagende en gezellige bijeenkomsten. Het begon zondag 27 oktober met een herfstduik. De harde wind en afkoelend zeewater werden met moed getrotseerd! Een frisse start van een zinnig en leuk initiatief. Meer informatie: >> pastoor.wagemaker@gmail.com

Katholieke Jongerendag op zoek naar vrienden

In de zomer van 2014 wordt de Katholieke Jongerendag 'nieuwe stijl' gelanceerd. De Katholieke Jongerendag is dan veranderd in een festival, met veel artiesten en een eigen campingterrein. De landelijke Katholieke Jongerendag kan niet bestaan zonder financiële ondersteuning. Daarvoor is een nieuwe actie bedacht: 'Vrienden van de KJD'. Mensen kunnen op persoonlijke titel of als parochie een betaalde vriendschap aangaan met de KJD. Er zijn verschillende vriendschaps-pakketten van vijf tot 25 euro per maand. De organisatie van de KJD stelt ook iets tegenover deze betaalde vriendschap. Folders zijn beschikbaar, meer informatie: >> info@jongbisdomhaarlem.nl

Europese jongerenontmoeting in Straatsburg

In heel Europa bereiden duizenden jongeren zich voor om deel te nemen aan de Europese ontmoeting van Taizé in Straatsburg. Deze wordt gehouden van 28 december tot 1 januari. De jongeren worden ontvangen in Franse en Duitse gastgezinnen in Elzas en Ortenau, dus

aan beide kanten van de Rijn. Ook vanuit Nederland vertrekken er een paar honderd jongeren met bussen naar Straatsburg. Het jaar 2013 staat voor Taizé in het teken van het luisteren naar jongeren uit Azië. Broeder Alois zal vanaf 17 oktober verschillende Aziatische landen bezoeken waaronder China, India, Noord- en Zuid-Korea. De Europese jongerenontmoetingen zijn een initiatief van de oecumenische broedergemeenschap van Taizé in Frankrijk.

agenda

- >> 14 dec.
College Tiltenberg
Jongerenpastoraat II,
Vogelenzang
- >> 15 dec.
Kerstfeest met jongerenplat-
form, Alkmaar
- >> 28 Dec. - 1 Jan
Europese jongerenontmoe-
ting, Straatsburg
- >> 18 jan.
Impulsdag dienst geloofsop-
bouw, Heiloo
- >> 15 feb.
Netwerkbijeenkomst voor
jongerenwerkers, Haarlem
- >> 21-23 Feb.
Vormingsweekend I;
Next Step, Heiloo
- >> 1 maart
College Tiltenberg
Jongerenpastoraat III,
Vogelenzang
- >> 22 maart
Stille Omgang, jongerenpro-
gramma, Amsterdam
- >> 28-30 Maart
Vormingsweekend II;
Next Step, Helvoirt
- >> 12 april
Bavo-dag, Haarlem
- >> 13 april
Palmzondag met jongeren-
platform, Haarlem
- >> 2-4 Mei
Vormingsweekend III;
Next Step, Helmond
- >> 7 juni
Diocesane vormselviering,
Heiloo
- >> 14 juni
Netwerkbijeenkomst voor
jongerenwerkers, Haarlem
- >> 22 juni
Sint Jansprocessie, jongeren-
programma, Laren
- >> 28-29 juni
Katholieke Jongerendag
(nieuwe stijl), Nieuwkuyk
- >> 9-12 juli
Tienerkamp, Heiloo

Meer informatie over activiteiten
in het volgende seizoen:
www.jongbisdomhaarlem.nl of
023-5112635

Bisdom van Haarlem

1

< 1. Vierdaagse Eucharistische retraite
Om tot een dieper verstaan te komen, onder andere door meditatieve uitleg van de Misrituelen, wordt tijdens de retraite de diepe betekenis van de dogmatische definitie van het Heilig Misoffer ontsloten. Het volledige programma vindt u op de website www.olvternood.nl. Data: 14 tot 18 januari. Opgave is mogelijk met het aanmeldingsformulier op de website, of op werkdagen, behalve woensdag, telefonisch tussen 09.00 en 15.00, telefonisch: 072-505 1288. Kosten € 150,00, incl. verblijf en eten. >

< 2. Informatiedag Fidesco

Overweeg jij om op missie te gaan naar een ontwikkelingsland om daar jouw persoonlijke- en professionele talenten in te zetten? Kom dan op zaterdag 18 januari 2014 naar de gratis informatiedag van Fidesco. De dag is in het bijzonder geschikt voor mensen die overwegen als vrijwilliger te vertrekken naar een ontwikkelingsland, maar ook mensen die geïnteresseerd zijn in de rol van de Kerk in ontwikkelingssamenwerking zijn van harte welkom. Aanmelden voor 10 januari 2014 via info@fidesco.n. Locatie: Pastorie van de Maria Geboorte parochie, Berg en Dalseweg 40 in Nijmegen. Meer informatie: >> www.fidesco.nl >

< 3. Bedevaarten naar Lourdes in 2014

De Lourdesgroep Bisdom Haarlem-Amsterdam organiseert in 2014 in samenwerking met de Limburgse Bedevaarten weer bedevaarten naar Lourdes. De data zijn eind mei, begin september en medio september. Op zondag 19 januari wordt in de Joannes de Doperkerk in de Amsterdamstraat in Haarlem om 14.00 uur een informatie middag georganiseerd. Wilt u nu de nieuwe brochure ontvangen, bel dan met Joke Hoekman op nummer 013 5216701 of 06 42347729, of met diaken Philip Weijers, telefoon 023 5246978. >

< 4. De Bijbel in de Willibrordvertaling voor visueel gehandicapten

In samenwerking met de Katholieke Bijbelstichting (KBS) heeft de CBB, de Christelijke Bibliotheek voor Blinden

en Slechtzienden, van de Bijbel in de Willibrordvertaling een speciale uitgave gemaakt in braille en in gesproken vorm op daisy cd-rom. Hierdoor is deze uitgave nu ook toegankelijk voor visueel gehandicapten. U kunt de Willibrordvertaling bestellen bij de CBB, Postbus 131, 3850 AC in Ermelo, telefoon 0341 565499, e-mail info@cbb.nl, prijs: € 45,00. Op de foto overhandigt Joop van Wijnbergen, manager Audio van de CBB, de gesproken vorm van de Willibrordvertaling aan mevrouw Diny Veltmaat. >

< 5. Impulsdag Geloofsopbouw op zaterdag 18 januari a.s.

'Wat kun je als kerk betekenen voor jongeren en (jonge) gezinnen?'

Op zaterdag 18 januari 2014 wordt in Heiloo de jaarlijkse Impulsdag Geloofsopbouw georganiseerd. De dag is bedoeld voor pastorale krachten, vrijwilligers en overige geïnteresseerden. Er komen twee praktijkervaringen aan bod, van respectievelijk jongerenpastoraal én gezinsspastoraal, over waarom zij zich inzetten, hoe zij het aanpakken, over hoogte- en dieptepunten en 'do's en don'ts'. De praktijkervaringen worden aangedragen door: Maaïke Neeft en Nico Quadvlieg (begeleiders van YoungSeven) van de regio Schagen en door: Marion van Ham (coördinator van de catechese aan jonge gezinnen) van de regio Amsterdam zuid.

Praktisch
De dag duurt van 10 uur tot 14 uur, Hoogeweg 65 te Heiloo. De kosten zijn € 10 inclusief koffie/thee en lunch, betaling ter plaatse. Aanmelding s.v.p. vóór 11 januari: info@jongbisdomhaarlem.nl of bel (023) 511 2635 naar Marius van der Knaap (Jongerenpastoraat) of Mirjam Spruit (Catechese). Zie ook >> www.jongbisdomhaarlem.nl >

< 6. Diaconaal project Amsterdam Zuidoost wint Eurodiaconia Award

'Stap verder', een project dat door Kerk in Actie is genomineerd voor de Eurodiaconia Award, heeft een Europese prijs gewonnen. De prijs voor 'Stap verder' is op 27 november uitgereikt tijdens een congres van Eurodiaconia in het Europese Parlement in Brussel. Aan deze prijs is

geen geldbedrag verbonden, maar het is wel een eer om als Europees project te worden gekozen. Kerk in Actie heeft 'Stap verder' genomineerd omdat het in Amsterdam Zuidoost mensen uit alle culturen bijstaat. Wijkbewoners kunnen bij 'Stap verder' bijvoorbeeld praktische hulp krijgen, die er onder andere uit kan bestaan dat mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats een postadres krijgen, een plek om de was te doen, een douche te nemen of een maaltijd te koken. De organisatie Dokters van de Wereld informeert bewoners die vragen hebben over de medische zorg en het recht op zorg binnen het Nederlandse zorgsysteem. Daarbij heeft de organisatie speciale aandacht en zorg voor migranten die hun verblijfsvergunning nog niet rond hebben. 'Stap verder' zet zich ervoor in dat nieuwkomers in de samenleving niet worden buitengesloten, maar dat hen gastvrijheid wordt geboden. >

> 7. Driedaagse pelgrimstocht over oude Noord-Hollandse pelgrimspaden

Ook in 2014 organiseert de landelijke Vastenactie een pelgrimstocht. Deze keer lopen de pelgrims langs de oude bedevaartroutes in Noord-Holland! Doel is natuurlijk bezinning, maar wie dat wil, kan zich ook laten sponsoren om fondsen in te zamelen voor het centrale Vastenactieproject in Sierra Leone. Op 10, 11 en 12 april 2014 lopen de deelnemers vanuit Schoorl door het prachtige West-Friese duinlandschap. U kunt zich nu al inschrijven via de website van Vastenactie: >> www.vastenactie.nl Daar vindt u ook alle praktische informatie. >

> 8. Volle kapel voor jubileum Maria ter Nood voor driehonderdste verjaardag Runxputmirakel

Op zondag 8 december vierde mgr. J. Punt een feestelijke Eucharistie in de grote kapel van het heiligdom van Maria ter Nood om te gedenken dat door het Runxputmirakel driehonderd jaar geleden de devotie tot Maria in Heiloo weer was opgeleefd. Mgr. J. van Burgsteden en Mgr. J. Hendriks waren bij de viering aanwezig om te concelebreren, samen met de rector N. Beemster en assistent pater G. Weijers sss. Ook de burgemeester van Heiloo

woonde de viering bij. De bisschop hield een aansprekende preek, waarin hij onder meer beklemtoonde dat het heiligdom van Maria ter Nood een groot geschenk is aan ons. Dat vele mensen dat zo ervaren, bleek wel uit de grote opkomst: de kapel was helemaal gevuld met mensen uit heel het bisdom en daarbuiten. Om twee uur 's middags was er een concert van de zangertjes uit Volendam (foto) en weer was de opkomst groot. Daarna begon om iets na drieën het Marialof waarmee de dag werd afgesloten. Veel mensen maakten ook gebruik van de laatste mogelijkheid om de tentoonstelling in het Julianaklooster te bezichtigen, die vertelde over de geschiedenis van het heiligdom. >

> 9. Geslaagde KISI musicaldagen in Heiloo

Van 23 t/m 26 oktober jl. vonden de KISI musicaldagen plaats in het Julianaklooster in Heiloo. Dit keer waren de KISI-kinderen van het bisdom Haarlem-Amsterdam gastheren en dames voor de KISI-groepen uit het Groene Hart en Twente. Vijftig enthousiaste kinderen hebben vier dagen lang samen geoefend om een musical te kunnen spelen in Maria Magdalena parochie in Zaandam. Natuurlijk lieten de gastheren en dames ook het strand zien en werd er veel gespeeld en plezier gemaakt. Op vrijdag waren de kinderen te gast in het zorgcentrum de Cameren in Limmen met een liedjesconcert. Ze hadden bijzondere ontmoetingen met de bewoners daar. Voor een (foto)verslag van deze dagen: >> www.kisi.nl >

> 10. Sisteract in het bisschopshuis...

De werkdag van donderdag 28 november eindigde swingend in het Haarlemse bisschopshuis. De nieuwe zusters Benedictinessen van Aalsmeer kwamen samen met de abdis van het moederklooster en vier nieuwe zusters voor het huis in Aalsmeer kennis maken op het bisdom. Zingen kunnen de zusters ook. Sisteract met échte zusters? De zusters gaven een gloedvolle uitvoering van -onder meer- I will follow Him! U kunt de filmpjes van hun optreden bekijken op de website van het bisdom: >> www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl <

7

8

9

<

10

<

Geroepen om te dienen

Bij de viering van 50 jaar permanent diaken

Op 31 oktober was het precies 50 jaar geleden dat tijdens het Tweede Vaticaans Concilie het permanent diakenambt werd hersteld. Om daarbij stil te staan, organiseerde het bisdom in samenwerking met uitgeverij Adveniat op 1 november het symposium "Helden, heiligen en pioniers". Het gelijknamige boek van diaken Rob Mascini stond centraal.

In 'Helden, heiligen en pioniers' schrijft Rob Mascini over zijn ontmoetingen in de periode van 1966 tot 1996 met alle mogelijke functionarissen in kerken wereldwijd. Hij bezocht hen als president van het Internationaal Diaconaatcentrum. Voor Mascini stond de vraag voorop: 'Wie ben je als diaken?' Hoewel hij steeds alleen reisde, bezocht hij vooral plekken waar bijna niemand zich waagde. God was immers bij hem en dan ben je niet bang voor de zelfkant van het aards bestaan. Juist over deze plekken gaat zijn boek.

Volharden in het geloof

In de plaatselijke kerk in Bogota, Colombia hangen bij het altaar 800 foto's van vermoorde parochianen met daaronder de namen van de moordenaars. Diaken Carlos geeft toe wel eens in zijn geloof beproefd te worden, maar "ik realiseer me dat God niet de schuld is van deze ellende. Dat doen wij mensen zelf." De gelovigen zelf vinden vooral steun door zich te identificeren met de lijdende Christus. Ook het besef dat geloven vrij maakt, geeft hen kracht. Mascini: "Midden in al het geweld dat hen overkomt, voelen de dorpelingen dat ze vrije mensen zijn." Liefde wint het van de dood.

Jezus als diaken

De diaken van de Vader bij uitstek is, volgens Mascini, Jezus zelf. Hij is van de armen, de zieken, de vervolgd, van ieder die een kruis moet dragen. Hij deelt hun leven en sterven. "Ik ben gekomen om te dienen en mijn leven te geven." In zijn preek tijdens de Eucharistieviering van deze dag wijst Mgr. Hendriks op de huidige paus: "Paus Franciscus toont zich als dienaar van de dienaar Gods. Door te stellen: 'Geef jezelf, je hart, je leven.' Daarbij doemt de vraag op: Zoek ik mijn eigen ik, wil ik naar

voren treden of ben ik klein en dienstbaar? Diakens zijn geroepen om de kleine weg van dienstbaarheid te gaan. Met lege handen te staan en te vertrouwen op Jezus. Zich te scharen onder Gods armen."

Gelijkwaardig

Toch blijken diakens in vergelijking met priesters niet gelijkwaardig bevonden te worden. Tijdens de forumdiscussie wijst Monic Slingerland van Dagblad Trouw op de diakens in het boek van Mascini. "Eigenlijk overal vertellen ze te worden gezien als een noodoplossing voor het priestertekort en krijgen diakens in Afrika nauwelijks enige kans. Het zal voor paus Franciscus makkelijker zijn het verplichte priestercelebaat af te schaffen dan wereldwijd de permanente diaken evenwaardig te laten zijn aan de priester." Vanuit de zaal reageert diaken Han Hartog uit Diemen op deze stelling door te erkennen vaak als priesterhulp te worden gezien. "Terwijl ik iets wil betekenen voor de mens, moet ik steeds uitleggen wat een diaken is en wat hij mag." Het was dan ook een goede keuze van Mgr. Hendriks om in zijn lezing te wijzen op de taken van een diaken. Het woord diaconie ('dienst') blijkt in de katholieke traditie een veel bredere betekenis te hebben dan uitsluitend caritas. Te weten: de diaconie van de liturgie, van het Woord en de naastenliefde. Dit naast taken van beheer en administratie.

In zijn preek wees Mgr. Hendriks erop dat de kerk geroepen is om te dienen. Als erkenning van deze dienende taak verwisselde paus Franciscus het priesterkleed voor de stola van de diaken. Tijdens de forumdiscussie wees Mgr. Hendriks op de pakkende teksten waarmee paus Franciscus er als het ware inhamert dat de Kerk tot dienstbaarheid is geroepen. "Ga erop uit! Neem de geur aan van de kudde, geen dure smartphones en auto's, maar ga naast de armen staan. We zijn inderdaad te veel een burgerlijke kerk geworden. Meer aandacht voor diaconie kan ons daarvan bevrijden." <

Marianne Visser van Klaarwater

Diaken Mascini verzorgt lezingen over zijn wereldwijde ervaringen met helden, heiligen en pioniers in de diaconie van kerken. Ook toont hij de tastbare sporen die de ontwikkeling van het christendom naliet in de oude kerken van Rome. Meer informatie: diaken R.Mascini, telefoon 023 529 14 84, robmascini@gmail.com

Helden, heiligen en pioniers

Hoe ziet de dagelijkse praktijk eruit van diakens? Deze vraag staat centraal in het boek Helden, heiligen en pioniers van diaken Rob Mascini. Als vertegenwoordiger van het R.-K. Internationaal Diaconaatcentrum bezocht hij overal ter wereld diakens. Het boek geeft inzicht in de persoon van diakens. Wie is hij, wat doet hij, wat beweegt hem? Vooral de hoofdstukken over landen vol armoede en geweld getuigen van heldenmoed van diakens en andere werkers in Gods wijngaard. Herinneringen, interviews en achtergrondinformatie geven de lezer inzicht te krijgen in de rol, missie en ervaringen van de kerk aldaar. Tussen al deze hoofdstukken plaatste hij korte intermezzo's. Ze slaan een brug naar de concrete levensverhalen. Ze stemmen tot nadenken en bezinning. Dat maakt Helden, heiligen en pioniers tot een boek dat je steeds weer openslaat om er een stukje uit te lezen. MVVK

Rob Mascini, *Helden, heiligen en pioniers: Diaconie in de kerken: een rondreis*, Uitgeverij Adveniat, 2013, ISBN 978 94 9104 286 7, € 27,50

Hoge kerkelijke onderscheiding voor prof. dr. Gerard van Wissen

Tijdens een feestelijke bijeenkomst op 29 november ontving prof. dr. Gerard van Wissen, in het bisschopshuis te Haarlem, een hoge pauselijke onderscheiding. De versierselen werden hem - nadat Hulpbisschop Mgr. Hendriks in een toespraakje zijn grote verdiensten had gememoreerd - opgespeld door Bisschop Mgr. J. Punt, die assistentie kreeg van de kleinkinderen van prof. Van Wissen: zij kwamen naar voren met de versierselen, de oorkonde en een beschrijving van het uniform. Gerard van Wissen mag zich voortaan Ridder in de orde van Sint Silvester noemen.

Professor Van Wissen ontving deze bijzondere erkenning voor tal van verdiensten, trouw en inzet voor de Rooms-Katholieke Kerk, voor het tijdschrift "Communio", als catechist en in zijn parochie in Langedijk; met name op het gebied van de Sociale Leer van de Kerk heeft prof. Van Wissen baanbrekend werk verricht. <

Bij het overlijden van Mgr. J. Lescauwat msc

Op 19 november is Mgr. Prof. Dr. J.F. Lescauwat msc overleden in verzorgingshuis Notre Dame van de Dochters van Onze Lieve Vrouw van het H. Hart in Tilburg. Mgr. Lescauwat was hulpbisschop van Mgr. Bomers van 1984 tot aan zijn emeritaat op 22 maart 1995.

Betrokken

Na zijn emeritaat ging hij wonen in het St. Janscentrum in 's-Hertogenbosch, waar hij tot 2001 spiritueel was en vanwaar uit hij nog vele jaren lessen, retraites en lezingen gaf. Tevens was hij pastoraal betrokken in en rond de St. Janskathedraal. De laatste jaren werd hij vanwege zijn ouderdom verzorgd in kloosterbejaardenoord van zijn congregatie in Tilburg, maar bleef, scherp van geest, zeer betrokken bij de ontwikkelingen in de Kerk. Mgr. Lescauwat was een echte Amsterdammer met een uitstekend gevoel voor humor.

Dat hield hem zeker op de been in de polarisatiejaren waarin hij hulpbisschop was. Binnen en buiten ons bisdom was hij geliefd door zijn sympathieke uitstraling en vriendelijkheid, maar ook door zijn manier van verkondigen in woord en schrift. Daarin lag zijn bijzondere kracht, alsmede ook in zijn inzet voor de oecumene. Niet voor niets werd hij in 1967 benoemd in de internationale theologencommissie en was hij vele jaren lid van de Willibrordvereniging.

Authentiek priester

Hij had ook een bijzondere klik met de jeugd en werd daarom veel gevraagd als vormheer in ons bisdom. Velen zullen in hem een authentiek priester en warme en opgewekte persoonlijkheid hebben herkend. Kenmerkend voor deze doctor in de theologie zijn de woorden die hij vaak zelf aanhaalde: 'Ik hou van de wetenschap, maar ben geen wetenschapper, ik ben priester.'

Onder grote belangstelling en in aanwezigheid van vele bisschoppen, priesters en diakens is Mgr. Lescauwat op zaterdag 23 november ten grave gedragen. Eerst werd de bisschop in stoet van het Sint-Janscentrum naar de Sint-Janskathedraal gedragen, waar de plechtige Requiemmis werd gecelebreerd door Mgr. Hurkmans. Daarna is Mgr. Lescauwat bijgezet in de crypte van de bisschoppelijke grafkapel op Begraafplaats Orthen. <

Uit de kroniek en de agenda

- Op 7 november ontving de bisschop zr. Mary-Anthony en mevrouw J. Nicol uit Sierra Leone. Zij zijn verbonden aan het campagneproject van de Vastenactie 2014.

- Op 12 november vergaderden de bisschoppen met de Nederlandse bisschoppenconferentie.
- Op 16 november diende de bisschop de diakenwijding toe aan vier diakenkandidaten en verleende hij de zending aan twee catechisten. Op pagina 44 vindt u het verslag en enkele foto's.
- Op 21 november vergaderden de bisschoppen met de staf en de dekens van ons bisdom.
- Op 22 november waren de bisschop en de hulpbisschop aanwezig bij de studiedag voor pastores in Heiloo.

- Op 27 november ontving de hulpbisschop leden van de Koreaanse gemeenschap die een donatie kwamen aanbieden voor de slachtoffers van het natuurgeweld op de Filipijnen.

- Op 28 november ontvingen de bisschoppen de zusters Benedictinessen uit Aalsmeer met hun Abdis op het bisschopshuis.

- Op 29 november waren de bisschop en de hulpbisschop aanwezig bij een bijeenkomst in het bisschopshuis alwaar Mgr. Punt prof. dr. Gerard van Wissen de versierselen van ridder in de Orde van Sint Sylvester op spelde. Zie ook pagina 40.
- Van 2 t/m 7 december waren de bisschoppen in Rome voor het Ad Limina bezoek van de Nederlandse bisschoppenconferentie.
- Op 2 december werden zij ontvangen door Z.H. de Paus.

- Op 8 december vierden de bisschoppen de Eucharistie in het Heiligdom van Heiloo.
- Op 11 december vergaderde de bisschop met het bestuur van het militair ordinariaat, s 'avonds was de bisschop te gast bij de redactie van Samen Kerk voor het jaarlijkse kerstdiner.
- Op 14 december is de bisschop aanwezig bij de oecumenische kerstviering in het AFAS stadion in Alkmaar.
- Op 22 december zal de bisschop de kerk van Aerdenhout inzegenen.
- Op 25 december viert de Bisschop het Hoogfeest van de Geboorte van Christus in de Kathedrale basiliek van Sint Bavo.
- Op 10 januari is de bisschop gastheer op de nieuwjaarsreceptie in het bisschopshuis.

Onbekende geschiedenis (77)

In het fotoarchief van de zeereerwaarde heer Henricus Wilhelmus Jacobus Kuipers, priester van het bisdom Haarlem en vicaris-generaal in de periode 1971-1984, kwamen we twee onbekende foto's tegen. Henricus Kuipers werd geboren te Haarlem op 4 mei 1921 en werd op 31 mei 1947 in de Kathedrale Basiliek Sint Bavo te Haarlem tot priester gewijd. Hij was een van de dertien wijdelingen. Hij overleed te Haarlem op 2 april 1999 in de leeftijd van 77 jaar.

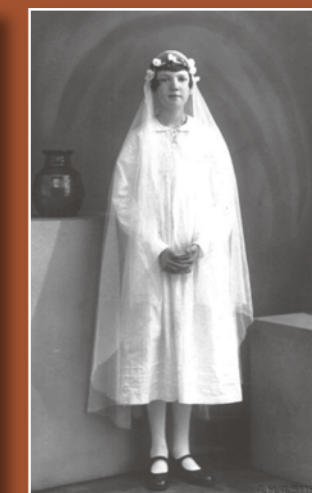
De eerste foto toont bisschop Mgr. Th.H.J. Zwartkruis die in een vrolijk gesprek verwickeld is met een meisje. Maar waar en wanneer en bij welke gelegenheid is deze foto genomen en wie is de priester die rechts naast hem zit?

De tweede foto toont de priester Henk Kuipers staande achter het altaar tijdens een huwelijksviering. Maar in welke kerk en wanneer vindt de viering plaats en wat zijn de namen van het bruidspaar? Weet u het antwoord op een of beide vragen stuur dan uw reactie naar Redactie Samen Kerk, t.a.v. dhr. Floor Twisk (archivaris), Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. Per e-mail kan ook via: >> ftwisk@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Onbekende geschiedenis (76)

De door mw. Ria Breuer-van Eerden uit Haarlem ingezonden portretfoto van een voor haar onbekende "Pater Flaas" en de door dhr. Sjaak Schraag uit Den Burg op Texel aangeleverde foto van een nog onbekende postulante hebben helaas nog niet tot enige reactie geleid. Daarom doen we in dit decembernummer van "Samen Kerk" een tweede poging om er achter te komen wie de personen op de foto zijn. Uit nog enkele andere aangeleverde foto's blijkt dat er in het Rai-gebouw een altaar was opgericht waar vermoedelijk dagelijks de H. Mis werd opgedragen. Ook de toenmalige bisschop van Haarlem, Mgr. Joannes Petrus Huibers, bracht een bezoek.

Hebt u zelf een onbekende foto van een kerkelijke gebeurtenis of een priester, pater of zuster en wilt u er meer van te weten zien te komen, dan kunt u deze opsturen naar de redactie van Samen Kerk, Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. De foto ontvangt u zo spoedig mogelijk weer retour.

Twée catechisten en vier diakens rijker!

In een volle kathedrale Basiliek van Sint Bavo in Haarlem heeft de bisschop Mgr. dr. J.M. Punt op zaterdag 16 november de diakenwijding toegediend aan Wim Balk en Gert-Jan van der Wal. Zij werden beiden tot permanent diaken gewijd.

Als kandidaten voor het priesterschap werden Mario Agius, afkomstig uit Malta, en Johannes van Voorst tot Voorst tot diaken gewijd. Zij hopen in de nabije toekomst ook de Priesterwijding te ontvangen. Tevens ontvingen Maria de Bie-Feitz en Vera Schneijderberg de zending tot catechist.

Op deze pagina's treft u een foto-impressie aan van deze heugelijke en feestelijke dag. Op de site van het bisdom kunt u nog meer foto's zien. De foto's zijn gemaakt door Wim Koopman. <

De Diocesane Pastorale Raad

Sinds het begin van dit jaar heeft het bisdom weer een Diocesane Pastorale Raad. Vanuit het bisdom is gevraagd wat deze Raad zoal kan betekenen.

De eerste bijeenkomst van de DPC vond plaats op 15 mei 2013 en stond vooral in het teken van de kennismaking. De huidige raad telt twaalf leden, waarvan de helft afkomstig is uit de parochiebesturen, terwijl de andere helft bestaat uit gelovigen met een heel eigen achtergrond, zoals nieuwe katholieken, jonge ouders, religieuzen en jongeren. Samen zullen zij de bisschop adviseren ten aanzien van alles wat tot de pastorale activiteit behoort, met een bijzondere aandacht voor het missionaire aspect van de Kerk.

Parochiële herindeling

Tijdens de afgelopen bijeenkomst, op 18 september jl., werd in open sfeer met de bisschop van gedachten gewisseld over de voortgang van de parochiële herindeling in het bisdom en de noodzaak soms parochiekerken te moeten sluiten. De vergadering toonde begrip voor de moeilijke keuzes die soms gemaakt moeten worden, maar vroeg van de bisschop een heldere communicatie naar buiten toe. Daarmee kunnen veel problemen en gevoeligheden vermeden worden.

Ziekenpastoraat

Een ander thema dat ter tafel kwam was het pastoraat in verzorgingshuizen en ziekenhuizen. Duidelijk werd dat de overheid hier probeert de verscheidenheid terug te

brenge, om kosten te kunnen besparen. Dat betekent dat het niet altijd mogelijk is een katholieke geestelijk verzorger aan te stellen, wat voor de katholieke bewoners zeer moeilijk kan zijn.

Ook werd de relatie tussen Kerk en jongeren besproken, waarbij bijzondere aandacht uitging naar een project dat ontwikkeld is door het Diocesaan Missionair Centrum te Heiloo om met middelbare scholieren in gesprek te komen over pesten. Daarbij wordt tijdens een bezoek aan het heiligdom te Heiloo uitgelegd dat iedere mens waardevol is in Gods ogen. Het blijkt dat jongeren, wanneer ze op bezoek zijn op een plaats als Heiloo, zeer open staan voor een gesprek over God.

Opvallend tijdens de vergadering was de inbreng vanuit ieders heel eigen achtergrond: sommigen brengen jarenlange ervaring vanuit het openbaar bestuur mee, anderen vanuit hun werkzaamheid voor de scholen, terwijl de oudere aanwezigen zich lieten inspireren door de geheel eigen inbreng van de jongere katholieken, die samen met hen zoeken naar een mogelijkheid om de Kerk toekomstbestendig te maken. Alle leden van de raad gaven na afloop van de tweede vergadering te kennen de open en constructieve sfeer van de bijeenkomst zeer te waarderen. <

Bart Putter, Vicekanselier
Ambtelijk secretaris Diocesane Pastorale Raad

ontwerp en productie van
magazine | krant | boek
huisstijl | folder | website
scherpste prijzen voor drukwerk

novente
vormgevers

www.novente.nl

Gespecialiseerd in begraafplaats werkzaamheden

Grafdelven | Ruimen van graven | Individuele op- en herbegravingen | Grafkelders
Verzamelgraf kelders | Urn muren en kelders | Uitbreiding en herinrichting
Groenvoorziening | Padverharding | Restauratie en onderhoud grafmonumenten

De Hout 47, 1607 HB Hem | tel. 0228-544 484
mob. 06-539 691 11 | info@begraafplaatservice.nl

**Vreker
Begraafplaatservice BV**

WWW.BEGRAAFPLAATSSERVICE.NL

**Adverteren in SamenKerk of in
de Naamlijst van Bisdom Haarlem?**

BorgerparkMedia

0475 - 711 362
info@borgerparkmedia.nl
www.borgerparkmedia.nl

**DENK JE
EROVER
PRIESTER TE
WORDEN?**

Kijk eens op www.tiltenberg.org
of kom langs op De Tiltenberg!

Grootseminarie St. Willibrord
Zilkerduinweg 375
2114 AM Vogelenzang
tel. 0252 345 345
www.tiltenberg.org

Wilt u de priesteropleiding steunen?
Uw gift is zeer welkom op rek.nr. 54 64
t.n.v. Het Grootseminarie

VAN DEN PUTTEN
MAKELAARS & TAXATEURS O.G.

**George W.J.M. van den Putten
John M.A. van den Putten**

Voor persoonlijke
en deskundige begeleiding bij

- Aan- en verkoop
- Taxaties
- Vastgoedmanagement
- Assurantien

Bronsteeweg 45, t/o de rotonde
2101 AB Heemstede
Tel. 023- 528 54 12 Fax. 023- 529 03 89
www.vandenputten.com
vandenputten@era.nl

samenwerkend met
Nelissen & van den Putten
Financieel Adviseurs B.V.

NVM ERA
MAKELAAR

Ruim 50 jaar actief in de regio

Oud plebaan Jan van der Zalm overleden

In de vroege ochtend van 29 november is in verzorgingshuis Bolero in Voorhout Mgr. Jan Th. van der Zalm overleden. Hij is 87 jaar oud geworden. Mgr. Van der Zalm was onder andere van 1978 tot 1991 plebaan van de Kathedrale Basiliek van Sint Bavo te Haarlem. Hij hield erg van de Kathedraal en de muziek die daar klonk. In de Kathedraal was zijn grote werk het aanleggen van de Eregalerij met bekende en onbekende Nederlandse heiligen, waarover hij ook publiceerde. Hij had veel parate kennis, wat hem hielp bij het uitbouwen van de Kathedrale Schatkamer tot een belangrijk museum. Hij was een zorgzame pastor die de kathedrale en de parochiële taken van de Bavo goed in balans wist te houden. Na een welverdiend emeritaat in de buurt van de Bavo, verhuisde Mgr. Van der Zalm in 2006 naar Voorhout, waar hij meer verzorging kon genieten. Vredig bereidde hij zich daar de laatste weken voor op de ontmoeting met zijn Heer. Mgr. Van der Zalm is op 7 december begraven vanuit de Kathedrale Basiliek van Sint Bavo.

Deze keer aandacht voor de kleinste lezers van Samen Kerk. Kleur deze kleurplaat in en stuur hem op voor 20 januari 2014 naar: Redactie samen Kerk, Nieuwe Gracht 80, 2011 NJ Haarlem. Voor de vijf mooiste inzendingen hebben wij een mooi cadeau!

